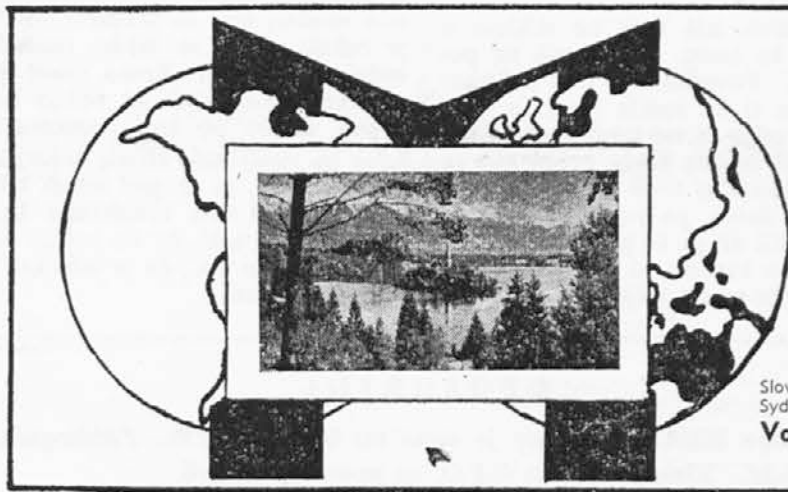

Začnemo kampanjo za zboljšanje lista!

MISLI

Slovenski informativni list v Avstraliji:
Sydney, Melbourne, Adelaide, Perth, Brisbane, Hobart.
Vol. V. Nos. 1-2. JAN.-FEB., 1956

Registered at the G.P.O. Sydney, for
transmission by post as a periodical.
66 Gordon Street, Paddington, Sydney

Organ of the Slovene Community in Australia "THOUGHTS"

Organ of the Slovene Community in Australia "THOUGHTS"

Ali so nam MISLI potrebne?

Bolj pravilno bi se glasilo gornje vprašanje: Ali je avstralskim Slovincem potreben lasten časopis? Ali jim je potrebno lastno glasilo? Toda ker že imamo tako glasilo z naslovom MISLI, naj gornje vprašanje stoji kot zapisano.

Na vprašanje ne bomo odgovarjali mi, ki list izdajamo. Postavili smo vprašanje zato, da dobimo odgovor od naroda. Hočem reči: izmed vrst Slovencev samih. Mi lahko rečemo na gornje vprašanje samo toliko:

Poznavalci tukajšnjih razmer cenijo število avstralskih Slovencev na deset tisoč, ako ne več. To pa vemo, da bi nikjer drugje na svetu ne moglo živeti toliko Slovencev v eni deželi brez lastnega glasila. Nam se torej zdi, da je odgovor na gornje vprašanje dan že samo s to ugotovitvijo.

Zakaj tedaj sploh še staviti tako vprašanje?

Treba je odkrito povedati, da lastno glasilo sicer res že imamo, toda MISLI ne žive, ampak životarijo. Prav isto velja o naših ljudeh v Avstraliji. Na viden sicer žive, v resnici pa životarijo. MISLI ljudem še niso dale življenja, na drugi strani pa tudi ljudje MISLIM še niso dali življenja. Oboje skupaj v Avstraliji — životari.

Poglejmo samo eno reč! Koliko takozvanih naročnikov list res PLAČUJE, boste brali v letnem obračunu. Zdaj vprašam: Ali more kak list živeti, ne le životariti, če se mora večini takozvanih naročnikov tako zelo PONUJATI, da je bolj podobno vsiljevanju kot obisku mesec za mesecem? Ali more kak list biti živ in živahen, če se ljudje ne zmenijo zanj niti toliko, da bi ob preselitvi naznanili na upravo svoj novi naslov? Ali more kak list dati narodu življenja, če je med tisoči kvečjemu pol tucata takih, ki „vzamejo pero v svojo desno roko“ in napišejo kaj za objavo v listu? In še kaj takega bi se moglo zapisati.

V takih okoliščinah ne more biti drugače kot da glasilo zgolj životari in ob njem enako životari narod.

Zato je skrajni čas, da dobimo odgovor na vprašanje: Ali so nam MISLI potrebne? In ta odgovor mora priti od ljudi, ki slišijo na

ime: Slovenci v Avstraliji. In ta odgovor mora priti v tem Gospodovem letu 1956. In ta odgovor ne sme biti samo v besedah, ki naj bi bile „da“ ali „ne“ — priti mora ali v dejanju ali pa na ta način, da bo letošnja KAMPANJA za list naletela na gluha ušesa in na zaprte žepe.

Iz tega, kako uspešna ali kako neuspešna bo letošnja KAMPANJA, bomo zvedeli za odgovor. Na drugem mestu v tej številki — in v prihodnjih — je jasno razloženo, kaj mislimo z besede: KAMPANJA. Če bo, še zanaprej tako, da bo mogel list izhajati, enako skromen kot je bil doslej, samo s podporo, iz dohodkov od prirediteljev, od prostovoljnih darov in podobno, bo odgovor jasen in se bo glasil: Ni nam potrebno lastno glasilo! In če bo odgovor tak, bo treba vsaj po mnenju podpisane vso reč na novo premisliti...

Da se to zgodi, naj vsak, ki je do sem bral, nemudoma upošteva naslednje točke:

1. Pošlji TAKOJ na MISLI en funt kot naročnino za leto 1956.

2. Ko srečaš prvega svojega sorojaka ali sorojakinjo, vprašaj, če je že poslal naročnino na MISLI. Ako dotični MISLI še ne dobiva, ne daj mu miru, dokler ga ne pregovoriš, da postane naročnik. VSAJ enega novega naj dobi vsak, ki ima sam MISLI in je do sem bral.

3. Vsedi se in napiši na MISLI tudi svoje lastne misli o listu in daj svoje nasvete. Napiši tudi kak članek za objavo, ali pa vsaj dopis iz svojega kraja. To napravi — recimo — vsaj tiktat na leto. Če boš delal to nekaj let, bo iz tebe postal — pisatelj. Torej nikar ne reci, da ne znaš pisati za javnost. ZACETI je treba, v tem je vsa skrivnost. Enkrat ti bo že uspelo.

To bo za to številko dovolj. Bom pa še drugič kaj zapisal o letošnji KAMPANJI. Toda že če bodo te tri točke upoštevane kot zaslužijo, bo naš list zaživel in ob njem bo zaživel tukajšnji kos slovenskega naroda.

In to bo začetek konca dosedanjega — životarjenja.—P. Bernard Ambrožič.

NA UPANJE!

Pričujoča številka MISLI je dvojna — za januar in februar skupaj. Ker smo obljubili, da bo v novem letu vsak mesec v MISLIH osem strani, je potrebno, da šteje ta dvojna številka 16 strani. Beseda dana — mož velja!

Seveda pa tega nismo naredili z lahkim srcem. Naredili smo — na upanje! Upamo in celo zaupamo namreč, da boste ljudje rekli: Ko MISLI takole drže besedo, bomo pa RES tudi mi svoje storili. Zvestoba za zvestobo!

To se pravi: KAMPANJA bo uspela. In MISLI bodo z božjo pomočjo držale besedo tako dolgo, dokler boste naročniki inbralci hoteli. Zdaj veste, čigava krivda bo, ako zdrknejo MISLI spet nazaj na 4 strani ali celo na...?

V NOVO LETO 1956

(Narodni odbor za Slovenijo.)

V svetu dveh bojnih taborov smo. Borba je med komunisti, ki zahtevajo, da bodi komunistična država prva vrednota in komunistična družba prvi cilj življenja, pa med milijoni, ki verujejo v naravno plemenitost, v karščansko vrednost dobrote, v resnico pravega človekoljubja.

Ta borba obsega vse narode, vse kontinente.

Naše mesto v tej borbi je ostro označeno. V zamejstvu, kjer smo svobodni ljudje, smo vsi na tej strani barikade. V naši domovini, kjer ni govora o svobodnem opredeljevanju, so Slovenci in vsi Jugoslovani sužnji, ki v verigah čakajo na osvobojenje.

Čeprav je podoba, da komunizem v tej strašni borbi dobiva in prevladuje, ne smemo kloniti. Kljub vsem nevspešnostim v dnevnem mednarodnem trenju je in ostane Amerika trdnjava protikomunistične svetovne politike. V tej borbi še od daleč ni mobilizirala vseh svojih sil. Zaupajmo! Vztrajajmo! Kvišku srca!

V leto 1956, ki bo leto bitk na tej svetovni fronti, padata jubileja dveh velikih mož, nositeljev humanitarnega idealizma, dveh, ki sta največja idejna nasprotnika Kremlja, tega središča današnjega nasilja.

V februarju bo 75 letnica smrti enega največjih pisateljev vseh časov, Fedora Mihajloviča Dostojevskega. V njem ima slovanstvo in človeštvo svojega velikega krščanskega vidca-umetnika. Dostojevski je predvidel, da bo v Rusiji zavladal brezbožni komunizem. Točno in ostro je orisal in napovedal značaj komunizma. In kar je bil napovedal, se je izpolnilo.

Proti vsemu pričakovanju so Sovjeti sami odredili, da proslavita Dostojevskijev jubilej. Pripravljajo izdanje vseh njegovih pisateljskih del. Kaj je nagnalo Sovjete, da slave svojega največjega nasprotnika? Jalova je pač borba boljševiškega komunizma, da bi zatrl vse duhovne temelje ruskega človeka. „Prevzgoja“, propaganda in sila niso mogle uničiti pravega krščanskega duha v ruski duši.

Drugi jubilej bo 26. decembra — stoletnica, odkar se je rodil eden največjih Amerikancev in predsednikov te velike republike: Woodrow Wilson. Amerika in naše emigracije z njo se pripravljajo, da ga proslavijo. Čut hvaležnosti nam narekuje, da se klanjamo njegovemu spominu. S svojimi modrimi ukrepi v Beli hiši je leta 1918 pripravil našo svobodo in v izredni meri pripomogel, da se je uveljavilo načelo samoodločbe vseh narodov, velikih in majhnih.

ZA MELBOURNE in St. ALBANS, VIC.!

Prečitajte pazljivo in vzemite na znanje, kar je posebej za vas sporočeno pod naslovom: Iz pisarne slovenskega duhovnika. TAKOJ poiščite tisto stran v pričujoči številki MISLI!

Za Slovence in ostale Jugoslovane pa je storil še mnogo več. Dvignil se je zoper laški imperializem, ki je hotel napraviti iz Jadrana laško morje. Wilsonova borba je bila borba pravičnosti in mednarodne etike proti nacionalističnemu šovinizmu, ki ne pozna pameti. Wilsonova zasluga je bila, da ni obveljala nesrečna londonska pogodba iz leta 1915, ki bi uničila naša narodna stremeljenja.

Ob jubilejih teh dveh velikih

zornikov se bodo v tem letu narodi utrjevali v zvestobi do krščanstva in vnemi za demokratične svoboščine. Verujemo, da pride čas, ko bodo odpadle verige z rok vseh, ki vztrajno hrepene po svobodi in zanjo delajo. Verujemo v vstajenje in osvobodjenje našega naroda. V tej veri bomo doma in v tujini pričeli in preživeli novo leto 1956.

Dr. Miha Krek,
Dr. Bogomir Vošnjak.

JUNAKI NAŠEGA ČASA

Bolje bi bilo zapisati: „Junaki“. Veliko nam še manjka, preden bomo taki kot bi morali biti. Vojna, begunstvo, emigracija — vsega je bilo preveč. Zlasti emigracija je tvegana reč. Tuj svet! Toda mi se nimamo preveč pritoževati, hvala Bogu! Koliko slabše bi se sam lahko godilo! Kakšno usodo je doživela prenekatera emigracija!

Vzemimo, da smo prišli semkaj v časih gospodarske krize. Kako so takrat ljudje romali križem dežele s krvavimi žulji na podplatih — za koščkom kruha! Pa ne samo priseljenci, tudi domačini. Ali pa v pionirskih dneh Avstralije — koliko so znali ljudje takrat žrtvovati! Katoličani so v tistih dneh bili voljni prehoditi tudi do sto milj peš, da so mogli biti pri nedeljski maši . . .

Koliko smo pa mi danes voljni žrtvovati, najsižebo za eno ali drugo stvar? Godrnjamo, namesto da bi do komolca Boga zahvalili za vse, kar smo tukaj našli in imamo. Da pa nimamo vsega tistega, česar bi si želeli in kar bi lahko imeli kot narodnostna skupina, tega smo sami krivi, pa naša brezbržnost. Postavimo spomenik „neznanemu zaspancu“ — enemu za vse . . .

Takole je pridigal Cankarjev župnik lepe osojniške fare svojim ljudem:

„Ali ste živeli, ali ne živeli? Če se vam je godilo dobro, ali če se vam je godilo slabo, nikoli niste bili zadovoljni, pa tudi nikoli ne žalostni. Tepli so vas — niste čutili. Živeli ste, pa niste živeli — razrftotalo, raztopilo se je vaše življenje, kakor nespametna jutranja megla. Niti žival tako ne živi, niti drevo ne, še kamen ne. Treba je, da bodi rod od dne do dne, od leta do leta, kakor mati: Skrbi zase, kolikor je za silo potreba, ali vse drugače skrbi za otroke — zakaj ti nisi nič poleg njih. Oni so narod, ti si rakev. Kaj pa ste vi storili, neverniki? Pili ste in ste vriskali in plesali ter ste čakali, da se vam prikaže Matjažev o kraljestvo, kadar se zvrnete pod mizo. Kakor Ezav ste, ki je za skledo leče prodal prvenstvo. Za eno veselo uro, za kozarec vina bi prodali svoj časni in večni blagor . . .“

Ta pridiga Cankarjevega župnika velja tudi nam. Pozabili smo sebein zraven smo pozabili tudi na tiste, na katere bi morali po svoji vesti in dolžnosti v prvi vrsti misliti. Pozabili smo, da imamo med seboj tukaj našo deco, slovensko mladež, ki živi, raste in se razvija, ki bodo iz nje ob svojem času možje in žene . . . Ničesar še nismo napravili zanje, niti spomnili se jih še nismo. Ničesar našega, ničesar svojega jim nismo posredovali.

Mati sama ne zmore.

Mi, ki se smatramo za odrasle, prebiramo svoj slovenski časopis in se od časa do časa snidemo pri kozarčku, da spoznamo med seboj. Stremimo za tem, da bi bil naš list obširnejši in bogatejši, da bi se iz naših zabavnih večerov razvile lepe kulturne prireditve. Naši malčki, otroci slovenskih staršev, pa nimoja ničesar . . . Če pa ne bomo mislili tudi nanajmlajše, kaj potem? Če ne bomo znali pritegniti in dvigniti mladega rodu, potem je prazno naše delo in zastoj naš trud.

Cankarjev Osojničan je šel po svetu in je ostal Osojničan. Lahkomišljen je bil doma v Osojah, lahko mišljen je tu v Avstraliji in drugod po svetu. Nimaš ravno samih slabih lastnosti, moj ljubi Osojničan! Lahko bi pa bil boljši kot si. Koliko ničevredne in nepotrebne brkljarije in ropotije izza davnih časov vlačiš po svetu za seboj! In kako ljubosumno čuvaš in hraniš vso to navlaklo! Svojo otročjo samoglavnost, svojo neprekosljivo zavist in napuh, svojo nepopustljivost v rečeh in zadevah, ki so zelo neznantne in brezpomembne . . .

Od takrat, ko smo se mi doma lasali in pulili za drenov klin, je pretklo veliko vode pod mostovi. Odprti oči, ozri se naokrog, premisli, zavedi se in spoznaj, kje si in kje živiš. Živiš v Avstraliji, kjer pride en Slovenec na vsakih tisoč Avstralcev. Živiš v atomski dobi, ko je človek v stanju napraviti umetno sonce ter požgati in pokuriti pol sveta. Osojničan moj, ali se zavedaš teh dejstev?

Lepo je, ko šteje človek svojih 20 let. Le če ne bi ta človek nosil tako dolgih las in preozkih hlač! Ko bi ne imel svojih čevljev vseh prepletelih z raznobojnimi trakovi! Posebno po večjih mestih se je ugnezdila ta nadloga. To je kaznjivo dejanje, to je poneverba! Ali ni to očiten falzifikat slovenskega fanta? Junaki našega časa, kako bi bilo, če bi se dali ostriči?

Veseljachenje in uživanje . . . Ej, prijateljčki, nekaj tega že, samo malo bolj počasi, ker ne veste ne ure ne dneva! Prav, človek naj bo vesel, posebno še mlad človek. Saj o veselju govorimo navadno v zvezi s srečo. Kadar želimo nekomu vse dobro, mu bomo v prvi vrsti želeli mnogo zdravja, sreče in veselja. Treba je pa ostati pri pameti. Če pa je poudarek na veselju premočan, otaaja pamet nekje zadaj, zaostaja zmerom bolj. Veseljachenje kmalu ne zadostuje več, vzbudi se želja po uživanju do zadnje kaplje. Od tam pa vodi zelo kratka pot v razvrat. Iz vese-

lega človeka je nastal izgubljenec . . .

Gotovo, nič radi ne slišimo o trnju in osatu. Toda nič ne pomaga. Povedano je bilo Adamu: Zemlja ti bo rodila trnje in osat. In to velja za vse ljudi za vse čase. Zgrabil boš za trnje, prijel boš za osat, kadar se ti bo najmanj zdelo. Če ne danes, pa jutri. Tudi tisti so dobili ali pa še bodo dobili svoj delež, o katerih bi na videz sodil, da zanje to ne velja . . .

Pamet je boljša ko žamet. To je narodna modrost in narod je zelo moder, star in izkušen. Kar je rekel, na to se lahko zaneseš vedno in povsod. Resna misel in pametna beseda sta še vedno na prvem mestu po svoji vrednosti. Kdor pa misli malo ali nič in živi iz dneva v dan, ta se pač tolaži kot se je tolažila tista brezskrbna Ločanka: Bo že tok', da bo kok'. Še zmeraj je bilo tok', da je bilo kok'. Andrej Traven.

OPOZORILA

1. Naslov MISLI za Sydney je samo ta: 66 Gordon St., Paddington, N.S.W. Tiste „boxe“ na G.P.O. ne uporabljamo več.
2. Telefonska številka za p. Rudolfa v Sydneyu je NOVA in se glasi: FA 6534. Zapišite si to številko in kličite patra samo tako.
3. Naslov MISLI v Melbournu je naslednji:

PADUA HALL, 19 A'Beckett St., KEW, VIC.

Nekaj besed o ljubezni

„Vsak naj pometa pred svojim pragom“, naroča moder slovenski pregovor. Skušam se ravnati po njem. Tudi po vse hvale vrednem Prešernovem nauku: „Le čevlje sodi naj Kopitar!“ Pa me vendar večasih premaga človeška slabost, da vtaknem nos v tuje zadeve in se lotim poslov, ki nisem zanje poklican. Upam, da mi gospoda urednika ne bosta zamerila, če s tem člankom posežem na njuno poklicno področje. Sicer pa imata vso oblast, da članek zabrišeta v koš, če se z njegovo vsebino ne strinjata.

Nisem duhovnik. Tudi ne vernik takšne vrste, da bi me postavljali drugim za zgled. Prej nasprotno. Toda nauk, ki ga imam v mislih, se mi zdi tako važen, da ni nikdar odveč govoriti o njem. Morda bo na koga bolj vplival, če pride iz srca grešnika, nego če bi prišel iz ust pravičnega. Prištevam se k prvim, ker me često grize vest. Pravični baje te boleznici ne poznajo.

Naj bom grešnik ali ne, dejstvo je, da so se mi besede in dejanja našega Gospoda, ki sem se jih učil v mladih letih, globoko vtisnila v spomin. Mnogokrat premišlujem o njih, toda naj jih razčlenjujem in obračam kakorkoli, vedno prihajam do istega zaključka: Tri leta je Učenik oznanjal svoj nauk, podajal nam ga je v vseh mogočih oblikah in neštetihih prilikah — in vendar, če si odmislimo vse besede, ki jih je govoril le v razlago in lažje razumevanje, nam ostane kot najvažnejša ena sama beseda: LJUBEZEN!

Ta beseda preveva ves Njegov nauk, delovanje in življenje. Če ne bi bile človeške glave trde kot so, če bi ne bila sebičnost tako zapeljiva, se mu ne bi bilo treba mučiti s poučevanjem tri leta. Povedal bi nam bil lahko vse z enim samim svojih naukov: Ljubi svojega bližnjega! Kako boš ljubil Boga, ki ga ne vidiš, ako ne ljubiš bližnjega, ki ga vidiš?

Ali ni v teh besedah obseženo vse? Ali bi nam mogla kdaj v življenju očitati vest, da smo to ali ono napačno storili, če bi se vedno ravnali po gornjem nauku? Ali

prepovedi kot so: Ne ubijaj, ne bi nam bilo treba vtepati v glavo kradi, ne nečistuj, ne goljufaj, ne obrekuj, ne nori z vozili po cestah, ne stresaj skozi okno smeti na glavo bližnjemu — če bi bližnjega resnično ljubili?

Ne mislim ljubezni, ki je ozko usmerjena le na to ali ono osebo, to ali ono stvar. Tako ljubezen gojimo več ali manj le zaradi svojega osebnega užitka. Take ljubezni je zmožen po svoje tudi največji podlež.

Ne govorim o taki ljubezni. Česar potrebujemo, je neomejena, nesebična, vsesplošna ljubezen, ki ni vezana na nobeno določeno osebo, predmet ali ideal. Ljubezen, ki vodi vse naše življenje, ki — rekel bi — žari iz nas samih, iz naših misli, besed in dejanj, ne glede na to, komu so namenjena. Le s takšno vseobsegajočo ljubeznijo v srcu nam bo mogoče dosledno izpolnjevati nauk Gospodov in ljubiti tudi sovražnike. Da tudi sovražnike mora obsegati naša ljubezen, sicer je kaj malo vredna.

S tem nočem reči, kakor ni hotel reči Učenik, da bi morali vedno nastaviti še levo lice, če nas kdo udari po desnem. Ni da bi se morali z malodušjem vdati v usodo prav vselej, kadar se kdo spravi nad nas, pa topo prenašati vse krivice. So vrednote, ki jih moramo braniti pred sovražnikom tudi za ceno neke določene škode ali neugodja, ki mu ga s tem povzročimo. Ali se ni Gospod sam z bičem lotil prekupčevalcev, ki so skrunili tempelj? Vsakemu od nas so izročene v varstvo vrednote, ki smo jih upravičeni in celo dolžni braniti pred skruniteljem. Toda le dokler nas vodi ljubezen, smo sposobni pravilno oceniti mero sile, ki jo smemo uporabiti, da odbijemo napad. Le ljubezen nas more pravočasno ustaviti, da ne prekorajimo mere obrambe. Brez nje se nam kaj lahko zgodi, da skušamo z obrambo le dati duška lastnemu zadoščenju ali celo sadizmu.

Še manj pa nam ljubezen dovoljuje, da bi zaradi prizadetega gorja mislili na maščevanje. Maščevanje ne more nikdar popraviti

storjene škode. Nudi nam le neko osebno zadoščenje, ki je pa kaj dvomljive vrednosti.

Vzemimo primer:

Večina ljudi bi se verjetno zgrala nad človekom, ki bi z naslodo pulil noge in krila muhi, ki mu je predolgo sedala na nos in jo je končno ujel. In vendar se mnogim zdi popolnoma naravno in prav, da z zadoščenjem pretepejo otroka, ki je morda po nerodnosti polil juho. In vendar pomenita obe dejanji le isto sprostitev naše jeze nad povzročeni neugodjem. Ne trdim, da ne bi smeli ubiti muhe in udariti otroke, če in kadar je potrebno. Toda če to naredimo, da bi zadostili svoji nejevolji in jezi, je to znak, da v našem srcu ni ljubezni. Tak izbruh dokazuje, da nam manjka človeškega dostojanstva, kajšele da bi se smeli imenovati kristjane?

Možda se bosta tu omenjena primera zdela komu smešna in malenkostna. Toda upam si trditi, da človeku, ki uživa v trpinčenju muhe, prav malo manjka do rablja in morilca. Treba mu je le še malo več poguma in ugodne priložnosti, pa bo postal tudi to.

Pa ni ravno potrebno posegati v skrajnosti. Ni treba posegati med rablje in morilce. Pomanjkanje čuta za ljubezen v našem srcu se razodene že s samo grožnjo, magari da jo izrečemo samo v mislih: „Le počakaj, ti bom že pokazal!“ Ali ni taka beseda znak želje po maščevanju, ki je nevredna krist-

jana? Krščanska ljubezen nam ne dovoljuje maščevalnih naklepov.

* * *

Zapisal sem besedo „dovoljuje“. Mogoče to ni pravi izraz. Nositi v srcu ljubezen ni isto kot znati na pamet kopico zapovedi in prepovedi. Pač pa nam ljubezen narekuje od primera do primera, kaj je prav in kaj ne. Mnogokrat je to narekovanje v popolnem nasprotju s pisanimi postavami, z našim razumom in logiko, še hitreje pa z našim čustvovanjem. Zato se ne moremo naučiti ljubezni kar čez noč ali pa napraviti sklep: Od jutri naprej bom začel ljubiti svojega bližnjega.“ To ni tako preprosto kot reči: „Jutri bom začel nositi nov klobuk.“ Tisto merico ljubezni, ki jo imamo, lahko krepimo in poglobljamo od dne do dne — to naj bi tudi res storili. A če niti majhne merice ljubezni ni v nas — Bog se nas usmilil! Na stotine dobrih sklepov lahko napravimo, pa je zelo malo verjetno, da jih bomo izvajali. Manjka nam pač tiste notranje gonilne sile, ki bi nas stalno spodbujala k dobroti.

Na vso srečo pa ima vsak človek že po naravi v sebi vsaj iskrico ljubezni. Hvala Bogu, da je tako! To nam odpira velike možnosti za poglobljanje svoje notranjosti in za razpihavanje te iskricice. Pa o tem bomo nekoliko spregovorili prihodnjic.

M.A., Melbourne.

OPOZORILO!

NAROČNINO za MISLI in plačilo za naročene knjige lahko pošiljate v gotovini v dobro zapečateni kuverti. Je pač najbolj preprosto.

ČE PA POŠLJETE ček ali Money Order, prosimo, da **ZMEROM** napišete „MISLI“, **NE PA** p. Pivko ali kako drugo ime.

V **KUVERTI** pridenite vsaj listek, ki bo jasno povedal, kdo pošilja in v kakšen namen pošilja. Tudi **NA KUVERTO** napišite svoj naslov na zadnji strani ali na prednji strani spodaj v levem kotu.

SPOMIN NA RODNI DOM

(V ponatis poslal Miha Gornik)

*Na griču pri gozdu bil ljub je moj dom,
nikoli na njega pozabil ne bom.
Pod lipo domačo mladost sem prebil,
v gomili domači bi rad se spočil.*

*Res rožce domače najlepše cveto
in ptički domači najslajše pojo.
Prijetli domači so mi'ga srca,
ljubezen, vvestoba prebiva doma.*

*Ne išči, prijatelj, si sreče drugje!
Mar misliš jo najti na tujem nekje?
Veliko je marsikdo hodil po svet',
nazadnje prot' domu se vrnil je spet.*

*Doma doživeti si dneve želim,
doma tud' umreti se nič ne bojim.
V gomili domači se spava sladko,
mi bratci, sestrice rahljajo zemljo.*

NAROČNINA MISLI — £1-0-0 letno

PORAVNAJTE NAROČNINO

O DUŠEVNIH MOTNJAH

Zadnjih 30 ali 40 let so se znanstveniki bolj in bolj nagibali k mnenju, da je človekova duševna uravnovešenost ali neuravnovešenost odvisna v glavnem od okolja, ki človek v njem živi.

Resnica je, da vsak človek podeduje marsikaj od staršev. Če je kdo nekoliko iz reda v duševnem pogledu, ljudje radi rečejo: Podedoval je po očetu, ki je bil tak in tak.

Toda tudi podedovane duševne lastnosti se dajo v precejšnji meri spraviti v boljše stanje z vzgojo, posebno če se vzgoja začne dovolj zgodaj. Čim bolj zgodaj se vzgoja začne, ko je človek še dete, toliko večje je upanje, da se mu bo to poznalo skozi vse poznejše življenje.

Dandanes je splošno javno mnenje, da umske bolezni med ljudmi stalno naraščajo. Pri tem se moramo zavedati, da izraz „umske bolezni“ krije zelo široko polje. Najhujši primer je resnična „umbolnost“, ko človek ni zmožen sam ugotoviti, da je bolan. Za to vrsto duševne bolezni nikakor ne drži, da bi je bilo zmerom več. Res je pa, da umobolnice dobivajo več in več bolnikov, ki so bolj ali manj duševno neuravnovešeni. To prihaja odtod, ker javnost ne obtožuje več umobolnic, češ da v njih z bolniki grdo in celo kruto ravna. Priznana je, da v današnjih umobolnicah bolniki dobivajo kar najboljšo oskrbo v zdravniškem pogledu in tudi drugače.

Drži pa trditev, da je med ljudmi zmerom več „živčnosti“. S tujo besedo temu zlu pravimo nrvoznost ali nervoza, angleški jezik ima pa zanjo besedo „neurosis“. Živčni bolnik se sam dobro zaveda, da je nekaj narobe z njim. Telo in duša mu ne delata prav. Na druge ljudi tak človek napravi vtis, da se mu bo nekoč docela zmešalo. Dostikrat se njega samega poloti taka bojazen. Bojazen in strah sploh igrata v življenju takega človeka največjo vlogo.

Če se ustaviš pri gornji trditvi, se ti bo samo od sebe razodelo nekaj zelo važnega. To se pravi, razvidel boš, da bojazen in strah ne bosta zgrabila človeka, ki se čuti varnega in je v svojem poklicu, ob svojem delu in v svojem okolju zadovoljen. Ljudem pomagati do sreče in zadovoljnosti — to je najvažnejša reč, da jih zavarujemo pred živčnostjo in vsem, kar živčnost s sabo prinese. In za četi je treba že takrat, ko je človek še dete.

Že vsak dojenček je sprejemljiv za bojazen in strah, enako za občutek nezavarovanosti. Zgane se, če v njegovi bližini nekaj močno zaropče. Strese se in zajoka, če se mu izpodmakne pod nogami ali pod vsem telescem, jako leži. Naenkrat se mu vzbudi čut nezavarovanosti. Če se mu take reči pogosto pripete, mu lahko ta bojazen ostane za vse življenje.

Od vsega začetka dete potrebuje toplote. Telesne, pa nič manj duševne, ki jo more dati ljubezen. V tem se čuti varnega in ta občutek gre z njim skozi vse življenje. Nobena reč detetu ne more dati večje gotovosti in občutka, da je zavarovan, kot kadar ga mati z vsi

ljubeznijo drži v naročju. Vsak znanstvenik danes priznava, da se poznejša živčnost začne razvijati že v najbolj nežnih letih. Naravno je, da se bo živčnost razvijala do višje stopnje pri otroku, ki živi v hiši, kjer je neprestan nespornost med starši, prepri in vsakovrstna nezmernost, zanemarjanje otroške vzgoje in prepuščanje otroka samemu sebi. Najhujše seveda pride, če se oče in mati nazadnje razideta.

Treba je samo pogledati okoli sebe, da vidiš, kako žalostne so posledice takega početja. In vse to prihaja odtod, ker narašča med ljudmi misel, da se ni treba premagovati, da se ni treba zatajevati, da si človek dandanes lahko vse privoščiti in je telesni užitek poglavitni smisel življenja. Ni brez pomena pogostna tožba, da so minili časi, ko so bili ljudje z majhnim zadovoljnimi. V neprimerno slabših okoliščinah so živeli, pa so bili zato tudi bolj zdravi — telesno in duševno.

Da zagotovimo boljše duševno zdravje bodočemu rodu, moramo otrokom dati čut zavarovanosti v zadovoljstvu domačega doma. Vsak otrok, ki ga starši dobe, je dar božji. Starši naj ga kot takega sprejmejo in se zavedajo velike naloge, da poskrbe za njegovo duhovno, duševno in telesno blagostanje.

Prva naloga staršev je resnična ljubezen do otrok. Ne more pa biti resnična ljubezen tam, kjer se osredotoči zgolj na enega ali dva otroka, nadaljnji se pa izključeni od nje do take mere, da jim starši zabranijo prihod na svet.

Ne pozabimo, da je ljubezen le takrat resnična, ako ima svoje korene v Bogu. Vsaj v katoliških družinah bi smeli pričakovati take ljubezni, zato tudi prave vzgoje v resničnem verskem duhu. Malokdo do zdrknil v živčnost in njene posledice v poznejšem življenju, če bo od detinskih let globoko zasiran v veri v Boga in tak tudi ostal. Zavest, da smo zmerom v rokah božjih, ki je naš Oče, je zmožna vdihniti čut varnosti in zadovoljnosti v najvišji meri.

Mislím, da se večina med nami strinja s spoznanjem, da je „zemeljsko življenje le begotna slika, ki človeka ne sme zapeljati na kriva pota.“ Ko smo prišli do tega zaključka, nas razne težave in celo bridkosti življenja ne bodo spravile iz ravnotežja, da bi se vdali živčnosti in se izpostavili nevarnosti raznih umskih bolezni.

Otrokom dajmo vzgojo v tem smislu, glede sebe pa le verjemimo, da ni vse izgubljeno, če nam morda starši niso dali dovolj te vzgoje. Nikoli ni prepozno, da se človek — vzgaja sam! — Dr. J. Catarinich.

PRIPOMBA URED.: Naš list je ponosen na to, da smo dobili gornji članek izpod peresa enega najbolj priznanih avstralskih zdravnikov za duševne bolezni, napisan nalašč za MISLI. Obljubljenih imamo še več člankov o tem predmetu.

MODERNE ZGODE IN NEZGODE

Nedosežni modroslovec Aristotel, Grk, ki je v antičnem (staroveškem) znanstvenem svetu utrl pot krščanskemu Bogu, je ugotovil, da je stvarstvo delo in izraz vsemogočnega in popolnega Bitja, zato je tudi stvarstvo v svoji harmoniji popolno. Ta znanstveno neoporečni izsledke je krščanstvo prevzelo in se Razodeti Besedi sledeč postavilo na stališče, da je edino le greh tisti, ki kvari vesoljno harmonijo v stvarstvu. Greh je v svojem bistvu prelom prvega in glavnega zakona — zapovedi o ljubezni.

To je krščansko gledanje na stvarstvo. Iz njega izhaja, da se ima človek v vsem svojem življenju in v vsej svoji dejavnosti ravnati v skladu s tem zakonom in vsemi drugimi, ki jih je Stvarnik zapisal v naravo in posebej v človeka, ki je gospodar narave. Drugače res ne more biti. Ko je namreč vesoljstvo urejeno s tako popolnostjo in smoternostjo, da celo bolečina in smrt služita življenju, in ko moderna znanost kljub vsemu naporu ni mogla v urejenosti vesoljstva odkriti pogreškov, temveč odkriva vedno večje čudovitosti, sledi iz tega samo en zaključek in z njim samo ena dolžnost: da z ogromno močjo svojega duha, s katerim smo podobni Stvarniku, upravljamo na razpolago dano nam naravo, vstevši svoje telo, v skladu s Stvarnikovo postavlo. Vsako drugačno človekovo ravnanje je protinravno in v svojih končnih posledicah pogubno.

Taka koncepcija (zamisli) življenja se z modernim izrazom imenuje „organska koncepcija“. To ni nič drugega kot na praktično življenje in delo prenešen krščanski svetovni nazor. Organska koncepcija je v primitivnem (preprostem) človeštvu živela in še živi na gonsko. V krščanskem času pa je našla svoj polni in zavedni izraz in dvignila krščanske narode nad vse na svetu.

Vprašanje je, kako je danes med ljudmi s tem krščansko-organskim nazorom življenja. Pravilno odgovoriti na to vprašanje, se pravi, premagati silovite ovire. Ena od teh ovir je huda idejna zmeda v mislečem človeštvu. Druga je dosledno nasprotno stališče modernih ved, posebno naravoslovnih, do vsega, kar ni že na prvi pogled v skladu z njihovimi znanstvenimi izsledki. Zastopniki teh ved zavračajo vse, kar ni dosegljivo njihovim inštrumentom, kot nepotrebno filozofiranje, češ da metafizika (nauk o nadstvarnem) in teologija (bogoslavlje) nista resni

znanosti. Tako bi rada moderna znanost postala to, kar včasih ni bila in bi ne smela nikoli biti. Postati hoče gospodarica življenja, pa bi morala biti le njegova služabnica. Protikrščanski čas naših dni bi jo rad postavil na najvišji prestol.

Vsekakor ja slika, ki jo želim postaviti pred oči bralca, tako posebna in mnogim nova, da je nujno potrebno iznebiti se vse miselne navlake, ki si jo je človek nabral po plitvih časopisih in drugi literaturi. Prav kot se človek, ki hoče videti kako mesto v vsej njegovi celoti in resničnosti, povzane na višino, tako se moramo dvigniti tudi mi visoko nad vse, kar nam megli miselni pogled. Le tako bomo mogli jasno razložiti in pravilno oceniti vse tiste dogodke zadnjih stoletij, iz katerih se je začelo in razvilo vse, v čemer dandanes živimo.

Odkar je francoski filozof Descartes tedanjemu krščanskemu svetu, ki je bil po protestantizmu razdvojen, oznanil svoje mnenje, da je zdrava pamet od vseh najbolj razširjena dobrina v človeštvu in da more ta zdrava pamet ustvarjati matematično točne sodbe in sklepe, se je začela nepretrgana vrsta miselnih zablod in stranpoti. Moderna znanost jih ne taji, saj drugače ne more, a opravičuje jih s tem, da „errando discimus“ (ob napakah se učimo), in kaže na ogromne uspehe prirodoslovnih ved in na tehnični napredek današnjih dni. A dejstvo je, da je verigo zablod začel sam Descartes, torej tisti, ki je dejal, da se človekova pamet ne more motiti. Je namreč z enim mahom podrli vso dotedanjo filozofsko zgradbo s trditvijo: Človek mora enkrat v življenju o vsem podvomiti, postaviti si nov fundament in na njem zidati novo miselno zgradbo.

V smislu tega svojega izreka si je postavil nov fundamentalni stavek: Mislim, torej sem! Nesmisel tega stvaka je danes dovolj očitna. Nobeno tolmačenje nesmisli ne more zakriti. A zgodovina nam kaže, da je ta filozofsko zmotna ideja imela in še ima nedogledne posledice. Tragika te zablode ni v tem, da je gornji stavek nelogičen. Saj takih nelogičnih izrekov zgodovina pozna več ko dovolj. Tragika je v tem, da je filozofski svet začel svojim umskim (ne duhovnim, temveč samo umskim!) sposobnostim pripisovati moč, ki je sam zase nikakor ne more imeti.

Adolf Vadnjal.

(Se bo nadaljevalo.)

Kdor vidi, pa ne ljubi, strmi v temo.—Maeterlinck.

Nesloga naredi iz enega mesta dva.

Potrpežljivost je zdravilo za vsako bolečino.

Ljubosumnost vse pretira.

Delo je sol, ki varuje naša življenja in naše duše pred pokvarjenostjo.—Fray L. de León.

Ko si stvari želimo, so mnogo lepše, kakor potem, ko jih že imamo.

V AMERIKO!

Z Bogom, ljuba stara koča,
težko vendar je slovo.
Pri ločitvi zolza vroča,
grenka nam kali oko.

Sreča te je zapustila,
sila zdaj je tu doma.
Sila nas je prepodila
iz domačega sveta.

Daleč čez široko morje
up nas vabi v tuji kraj.
Tam ne more biti gorje
kakor nam je tukaj zdaj.

A če tudi bi obilo
sreče čakalo nas tam,
vendar bode se tožilo,
stari dom, po tebi nam.

Josip Stritar v "Jagodah", 1899.

Dismo iz Domovine

Dragi:—

Grozno je bilo pri nas med vojno, težko je sedaj. Gospodarsko smo popolnoma na robu propada. Kako bo šlo vse skupaj naprej, ni nikomur nič jasno. Opustili ali zanemarili so kmetijstvo, na hitro se hočejo industrializirati, pa je šlo k vragu vse. Iz Vojvodine so se Nemci izselili, naselili pa so Ličane in druge postopače, ki niso nikdar za nobeno delo. Tako zemlja ne daje več tistega pridelka, kakor ga je dajala pred vojno, in smo navezani na uvoz žita, masti, pa tudi sladkor. Največ krivde je v tem, da je zdaj vsa ta zemlja postala državna. Z druge v komunističnem smislu in državna posestva so pa prava propast kmetijstva. Popolnoma razumljivo — pri kmetijstvu pač ne moreš imeti 8 urnega delavnika in za vodjo posestva bivšega postopača ali kmeta, ki je zapravil svoje posestvo, ker ni znal gospodariti...

Plače so tako majhne v primeri s cenami, da je celo uradna statistika pokazala, da zaslužijo ljudje le 89% za najnujnejše. Pri tem pa obleka sploh ni upoštevana. Meter blaga za moško obleko stane od 4 do 8 tisoč din. — poprečna plača pa znaša 9 tisoč mesečno...

Sedaj je minilo že poldrugo leto, odkar se melje le črna moka. Bele dajejo na mesec le po pol kg. Ko pa pridejo okrog naši prazniki, pa zmanjka bele moke, rozin, masla in vsega, kar bi prišlo prav za praznovanje po naše. Pri nas imamo zdaj naslednje uradne praznike: Novo leto (dva dni), prvi maj (dva dni) in 29. november (dva dni), praznik republike. Milostno so pustili praznovati tudi dan mrtvih, 1. november, ki je tudi kat. praznik. Na druge katoliške praznike je zmerom delavnik za javnost in še precej nevarno je jemati na tak dan dopust. Najteže nam je o božiču, ko smo tako vajeni praznovati, pa moramo na delo ali v službo. Tudi šole nimajo prosto. Mi stari se prav težko vžiljamo v te nove navade, pa nas pošiljujejo z njimi. Sicer ti pa odkrito priznam, da v vseh službah, kjer je le mogoče, na take velike praznike na debelo zabušavamo in si kaj privoščimo. Samo nihče od „pravovernih“ ne sme za to vedeti, ker jih že same potice bodejo v nos in sprašujejo otroke,

če so doma kaj pekli. Pa dobi dotična familija črno piko, ki iz dneva v dan raste...

Najtežje stališče imajo seveda profesorji in učitelji. Ti absolutno ne smejo v cerkev in pokzati najmanjše simpatije za take reči. Si lahko takoj poiščejo drugo ker „takih vzgojiteljev ne potrebujemo“... Naša mladina, o kateri sicer mislijo, da je njihova, ima prav klaverno vzgojo. Prav tako jim samo lažejo o junaštvi, kakor so včasih naši sosedje na jugu o svojih...

Na splošno smo se zelo privadili na skromnost. Radi pa tudi pomagamo ljudem, ki so ostali radi grozodejstev brez vsega. Pri nas so upoštevane le sirote partizanov, ki so padli. Nihče pa se ne spomni tisočev otrok, ki so jim očete pobili partizani in so ostali sami z materami ali brez njih...

Ukmanovič, podpredsednik vlade, je 10. julija javno priznal, da je poljedelska produkcija nižja kot pred vojno (kljub temu, da imamo danes 3-4 milijone več prebivalcev!) Do sedaj je morala nova Jugoslavija uvažati živila. Da temu odpomorejo, je vlada sklenila, da zviša ceno žitu in koruzi. Tako bodo kmetje sejali več in tako tudi lahko državi več prodali. Sorazmerno pa seveda cene zvišujejo. Moki od 30 Din na 48, kruhu, tobaku in železniškim tarifam za okoli 30%. Plače so pa zvišali samo za kahik 5%...

„Borba“ je pisala, da se vlada zaveda, da bo ta ukrep zelo neprijeten, posebno po mestih, da se pa težave, ki jih bodo občutile „nekateri“ družine, ne morejo primerjati s „pozitivnimi rezultati“. Da bodo težave občutile le nekatere družine, je očitna prevara, saj pozneje Vukmanovič sam dodaja, da želi vlada s to mero spremeniti način vse prehrane naroda. Moka in kruh predstavljata namreč 70% prehrane pri nas. Ostalih 30% odpade na meso, maščobe, sladkor in podobno.

Vukmanovič pa očitno ni odgovoril na vprašanje, kako je mogoče, da bodo prizadete le nekatere družine, ko se plače niso povišale v primeri s cenami. Seveda pri nas nihče ne sme staviti takega vprašanja. Narod se šele sedaj popolnoma zaveda, kaj pomeni njihovo geslo: Žrtve morajo biti...

Publisher: Rev. R. PIVKO
66 Gordon Street, Paddington, N.S.W.
(za cerkvijo St. Francis na Oxford Street)

Printed by Publicity Press (1938) Pty. Ltd.
71-75 Regent St., Sydney, for the Publisher, Rev. R. Pivko, 66 Gordon Street, Paddington, N.S.W.

OB SREČANJU

(Zaključek)

Nebroj potežkoč mora naš človek premagati z ustanavljanjem novega doma, a tudi novega ognjišča. In pri vsem tem še toliko drugih zank, ki ga hočejo zmotiti in ga oddaljiti od Boga, od izročil naših očetov in mater, ko jim hočejo iztrgati iz srca to, kar jih edino lahko v težavnih dneh preizkušenj drži pokoncu in jim daje pravo smer, da ne klonajo. „Stražni stolp“, ki tako nečutno skuša vplivati s svojimi „novimi“ idejami, sem našel pri tolikih naših ljudeh. Niso vedeli, da nam imenovani list ni dovoljen briti, ker ogroža našo sedanost, ogroža našo večno srečo — in to silno pretkano. „Jehova's witnesses“ ga pošiljajo v svet, zlasti med preproste in mlade ljudi, ki jim je svet vere v svojih globljih naukih nepoznan. — Tudi Biblijo sem našel pri mnogih rojakih, in to v slovenščini, a izdano od protestantskih ločin. Ko bi mnogi poznali izvirni jezik svetega pisma, bi lahko tipali vidna mesta, ki so nalašč drugače tolmačena in prevedena. A ker to ni vsakomur mogoče, moramo pač slediti materinemu klicu Cerkev, da nam je nekatoliško izdaje zabranjeno brati. Zabranjeno samo, da ne zaidema pač po ostanemo na jasni in gotovi poti božjega otroštva in v pravi znanosti, ki zmot in dvomov ne pozna.

25. oktobra sem z avtom krenil iz Melbourn v Adelaido in med potjo obiskal nekaj naših oddaljenih družin. Dolga pot je bila. A še isto večer smo se srečali z našimi v Mylorju in jim prestregli okusno večerjo. Pohanih piščancev sicer tistikrat ni bilo. Sva se pa pozneje še enkrat oglasila z našim Janezom in jih za nekaj piščancev oškodovala.

Tudi v Adelaidi ni bilo najboljše — z udeležbo, mislim. Gotovo je bila zadnja nedelja še najbolj obiskana. Večina ljudi je tudi tukaj kot v Melbournu prišla z avtomobili — s svojim ali s taxijem. Gotovo takšni položaji ne kažejo neuspeha pač pa procvita v skrbi za lagodnejše življenje. Čisto nekaj posebnega so hišice nekaterih naših, ki so že več ko pet let tukaj. Še domačini jih zavidajo, ker jih ne zmorejo. Gotovo, niso vse odplačane. A jih bodo sebi odplačevali v bodoče in ne drugim. Po nekaj letih trdega dela in stiskanja se da marsikaj napraviti. In bi se dalo še več, ko bi si vsaj enkrat na teden malo odpočili telo in duha ter se posvetili sebi, družini in Bogu, ki edini lahko daje sadove našemu trudu in znoju ter zdravje in vztrajnost telesu.

Kolika zares nova spoznanja in srečanja! Vse povsod naletiš na naše ljudi. Vsak po svoje se skuša zrniti naprej. O, niso samo tovarne, ki zaposlujejo naše ljudi. Vse dobite — uradnike, pleskarje domov in avtomobilov z lastnim podjetjem, trgovce, fotografe, zidarje, mehanike, strojničarje, arhitekta, risarje in črtače novih načr-

tov, Dry cleanarje, krojače, čevljarje, zdravnike, dentiste, umetnike, natararje — a tudi zapravljivcev in kvartopivcev včasih ne manjka. Vsak po svoje pesmi svoje poje. Celo farmarje imamo. Čez sto milj v oddaljeni kraj Waikerie smo se odpeljali. Začudil sem se. Mislil sem, da je bila le vasica, pa je mesto, in z ulicami. Kam naj krenem? In so mi na pošti tolmačili: nazaj, na levo, na desno, do bolnice, pri rdečem kličku zavijte na levo in po tretji ulici znova na levo. In zares, obstal sem. Mislil sem, da je bil kanon, a je bila le vodovodna cev. Saj je vsa zemlja prevrtana in vsi vrtovi in sadovnjaki se le umetno namakajo. Sedaj sem šele razumel toliko razliko, ki sem jo včasih opazoval iz zraka ob poletu čez deželo. Sredi puščave pa tako zeleno, vse v rasti in cvetju. — Stopil sem na dvorišče. Možakar mi je mahal in snel klobuk. „How do you do“. Gledal me je in odkimal: „ne znam, samo slovenski“. „Hej, tako je, pa sem le zadel“. „Tudi jaz sem Slovec, tisti pater Rudolf iz Sydneja“. „Aha, aha . . . Kar v hišo . . .“ In pustil je kalanje drv. Tam na strani so nas pa fantje opazovali, naši seveda, njih sin Marjan in prijatelj. Med oranžnimi nasadi so se vrтели. Zgleda, jim to bolj nese kot vrtenje na plesišču. Plesati bi se ja človek naveličal, delati pa ne. In veliko smo se pomenili ono popoldne ter obiskali tudi sosede v oddaljeni vasi, „sosede“, Slovence, mislim. Hvala! Da, Hvala se pišejo, in hvalo jim damo, ker ga dobro vozijo. Naravno, da kupica piva ob takih srečanjih ohladi toplo grlo. Smo se naklepetali, da smo kar pozabili naši možalost.

Ko smo se prepeljali s ferry čez Murray River, smo po kakih desetih miljah zavili v pravi avstralski buš, čez travnike, levo, desno, mimo dreves, čez jarke in pašnike, šestkrat, vsaj zdi se mi, smo morali odpreti plot, da smo prešli na zemljo novega gospodarja. Mislil sem že nazaj na zibko, tako nas je premetavalo. Po kakih šestih miljah sva zagledala šotore. Niso bili cigani, pač pa naši fantje, pionirji, garači, da si nekaj prihranijo in jih bo dekle raje vzela, ko bodo šli pred oltar. Prisluhnila sva. Čula sva petje sekire, in žage. Sledila sva peš jekom, ki so prihajali. Kar debelo so naju gledali, bi rekel, zijali. Kdo bi si mislil! Župnik! Tu, v bušu! Kar sram jih je bilo, saj so bili kar črni od dela, skuštrani, in ožgani od vednega sonca. Pa prav ta slika pridnosti mi je ugajala. Saj delo je vendar v ponos. In naslednjo nedeljo jih pred cerkvijo nisem spoznal, tako so se napravili. To bodo skrbni očetje, dobri možje! Saj se znajo odpovedati.

Tudi pri Žakljevih v Aldgate sem se oglašil. Prav po domače, zelo okusno, so me postregli in smo se tudi domače pomenili. Fant za fantom, dekleta za dekletom so prihajali. Saj jih je lepo število.

Ni čudno, da je Žakelj možakar, s širokimi pleči, si jih je v najtežjih časih moral veliko prehraniti in včasih marsikatero pretuhtati in pljuniti v roke, da so prišli do tega, kar je danes njihovo. Še dobro, da ni prevelike utehe v cvičku iskal. Mala Lojzka je bila pri prvem svetem obhajilu. Mama jo je največ sama pripravila. In dobro je znala, ta „frklja“. Saj so tako oddaljeni od mesta in šole in cerkve.

12. novembra sem poletel znova v Melbourn, ker mi Tine, sedaj mož, g. Adamič, ni dal miru. Hotel je na vsak način, da ga jaz osrečim in zvežem, da bo ja držalo. In dva prstana je dal Mari na roko, tako jo ima rad, svojo Maro. — Tudi Vojvodo, ne gosposvetskega, pač pa slovenskega, fanta, smo z Vido poročili, da je rekla trikrat „ja“. Zgleda, da se v Melbournu vse več poročajo kot v Adelaidi. Siver je tudi naših tam več, več družin in ve deklet, A fantje ne tako izbirčni.

Na poti v Sydnej sem se oglašil pri nekaterih, katerih domove sem našel. Lepa je Avstralija, ko jo človek spozna. Čez hribe in doline je šla moja pot. Kar občudoval sem pokrajino pred Shepartonom, da sem bil kar zaverovan in sem nehote ustavil vozilo, ko so mi mahal v pomoč. In kaj se je dogodilo? Ciganka mi je hotela po-

vedati srečo.

Tudi v Canberi sem se ustavil, da sem si malo odpočil in si ogledal razstavo našega Bresnika. Umetnik in natarar! A je skrbel zame kot mamica. Ima gotovo svoje načrte. Rad bi, da bi ga kmalu poročil. Kaj sem zadel? — In obiskala sva naše družine, za katere sva vedela.

Pisal bi lahko in pravil o potovanju in obiskih pri tolikih naših bratih, o njih položaju, najdljivosti, uspehu, pa tudi o vztrajnosti in trpljenju, o zmučenih in trudnih dušah, ki jih je našlo trpljenje. Saj ima vsakdo svojo zgodovino, pusto in veselo, z razočaranji in z lepimi sadovi. Čim bolj se osvijajo naši ljudje tem več sonca je v njih, skrbi manjše. Saj niso samo lastne potrebe, so tudi prošnje domačih, ki jim je tolikokrat treba pomagati in jih z lastnimi žulji podpreti. Nadam se, da se bodo rojaki znašli tudi duhovno in skušali graditi na svojem značaju in dali Njemu, kar mu gre. Vse drugo bo prešlo, prej ali slej. Zato pa sejati ne pozabimo, sejati za večnost, zo dušo, za Boga, da bo vesela naša sedanost in srečna, a srečna tudi naša večnost.

Vsem hvala iskrena za gostoljubje prijazno. Drugič pa drugim na svidenje, da se še kaj nasmejimo, podebatiramo.

pater Rudolf, ofm.

VESTE KAJ?

Morda je pa prišel čas, da bi rojaki, ki ste že več let tukaj, začeli pomagati pri spravljaju nadaljnjih Slovencev v Avstralijo.

Gre pa pri tem vprašanju zlasti za DRUŽINE, za poedince in poedinke ni preveč težko. Imamo nekaj pomoči, ki naj pride od koderkoli, slovenski kaplani tu ne moremo ničesar narediti. Morda bi ta pomoč lahko že začela prihajati od Slovencev samih???

Stvar je taka: Mi lahko izpolnimo predpisane listine in garantiramo za stanovanje in zaposlitev samo s svojim duhovniškim imenom. Ako gre taka prošnja skozi katoliški odbor, kar se lahko, napravi, lahko tudi družine pridejo v Avstralijo samo na ime nas enega. Ni treba zapisati v formularkje bo družina živela in kje bo služila.

Do sem je torej stvar lahka. Toda ko bi družina res prišla, jo moramo sprejeti na svojo odgovornost . . . Zaposlitev bi se že dobila, toda stanovanje . . . Saj veste, kako je v tej deželi (in drugod . . .) s to rečjo.

Toda ta ali oni naših rojakov križem Avstralije bi pa morda vedel, kje bi bila taka družina dobrodošla. Če bi se nam javil in ponudil pomoč, bi se mi ne obotavljali vlagati prošnje kot zgoraj omenjeno.

Kaj pravite?

V Ameriki smo objavljali imena in popise prosilcev, družin in poedincev, pa se je nekaj le naredilo.

Na splošno so bile zahteve približno take kot tu. Sponsor je moral obljubiti, da bodo prosilci po prihodu našli svojo streho, pa je šlo.

Za poskušnjo naj bo tu na znanje dano, da želi priti v Avstralijo tu popisana družina:

KOVAČIČ Jože, 42 let star, iz Maribora, avtolakirer in avtotapetnik, pa sprejme vsako delo, tudi v poljedelstvu. Begunec iz leta 1954.

JULIJANA, žena, 31. let.

MARJAN, sin, 16 let, se uči za avtomehnika.

MARIJA, hčerka, 12 let, šolarica.

ROBERT, sin, 4 leta.

Priporočeni so po g. Hafnerju v Grazu, kjer zdaj tudi bivajo.

Če bi kdo od rojakov pomagal to družino spraviti pod streho, ko bi prišla sem, naj sporoči na naslov tu spodaj, pa se bo vse drugo samo naredilo. Naj še pripomnim, da Kovačičevi v pismu poudarjajo: Zavedamo se, da bomo morali biti vsaj v začetku zadovoljni z vsakim kotičkom, ki bi ga nam mogla dobra duša odstopiti . . .

P. Bernard Ambrožič,
Padua Hall, 19 A'Beckett St.,
Kew, Melbourne, Victoria.

Žena možu, ki je prišel iz cerkve: O čem je pa bila danes pridiga?

Mož: O grehu.

Žena: Kaj so pa gospod rekli o njem?

Mož: Bili so odločno proti.

Z vseh vetrov

ŠESTSTO MLADIH SLOVENSKIH BEGUNCEV v Avstriji je zaprosilo sprejem v Belgijo. Delo bi dobili v rudnikih. Pristojna belgijska oblast jih je sprejela. Odhod se je pa zavlekel zaradi tega, ker se je ondotna socialistična delavska centrala izrekla zoper njihov prihod. Socialisti države Titovino in so izjavili, naj Slovenci grede iskat dela tja, odkoder so zbežali, Belgija jih ne potrebuje. Zavzeli so se pa te begunce belgijski krščanski delavci in še druge katoliške organizacije. Končno je bil njihov prihod vendar odobren. O vsem tem čudnem postopku je napisal v neki francoski list v Franciji obširen članek slovenski duhovnik v Parizu, dr. Nace Čretnik.

SLOVENSKI DEL TRŽAŠKO-KOPERSKE ŠKOFIJE, ki je pripadel Jugoslaviji, je sprva spadal pod ljubljansko škofijo. Nedavno je pa sveta Stolica odločila, da se to ozemlje priključi administraturi dr. Mihaela Toroša, ki upravlja tisto ozemlje v Jugoslaviji, ki je poprej pripadalo goriški škofiji. Pod njegovo vlado sta ostala zaenkrat tudi še postojnski in trnovski dekanat, ki sta po prvi svetovni vojni bila odtrgana od ljubljanske škofije. Ker je Koper dr. Torošu precej od rok, so mu imenovali za namestnika župnika v Tomaju, ki je dobro znani Albin Kjuder. Ima dovoljenje, da sme tudi birmovati. Dr. Toroš je ob prevzemu svoje nove oblasti pridigal v Kopru in izjavil, da bo italijanska manjšina imela iste pravice v cerkvah kot Slovenci in Hrvatje, kjer živi v eni župniji vsaj 40 laških vernikov.

KRŠČANSKI DEMOKRATJE vsega svobodnega sveta so v decembru zborovali v Santiagu de Chile v Južni Ameriki. Zastopanih je bilo 18 držav. Zborovali so z veliko slovesnostjo v samem žilskem parlamentu in pritegnili ogromno udeležbo od strani žilske javnosti. Slovence sta zastopala dr. Franc Bajlec in Rudolf Smersu iz Argentine. Oba sta imela priliko, da sta pojasnila široki javnosti položaj slovenstva v domovini in begunstvu. Oba sta bila tudi izvoljena na važna mesta svetovne organizacije krščanskih demokratov.

KRŠČANSKI DEMOKRATJE ZA SREDNJO EVROPO imajo svoje središče v New Yorku. Izdajajo tudi lastni mesečnik, ki poroča o njihovem gibanju. V preteklem novembru se je bralo v tem glasilu o posredovanju dr. Mihe Kreka pri avstrijski ambasadi v Washingtonu v prilog slovenskih beguncev v Avstriji. Znano je namreč, da so tudi avstrijske podrejene oblasti vračale begunce v Titovino. Višje oblasti so to sicer tajile, dogajalo se je pa le. Dr. Krek je dobil zagotovilo, da bo ambasada sporočila o njegovem posredovanju svoji vladi na Dunaj, pa je tudi zadržala, da Avstrija spoštuje pravico političnega azila, ki naj se ne krati nobenemu beguncu. Koliko so vredne take besede, bo pokazala bodočnost.

„SALZBURGER NACHRICHTEN“ je avstrijski nemški dnevnik, ki uganja najbolj strupeno gonjo zoper slovensko manjšino na Koroškem. Prav posebno veli-

ko mero strupa je zлил nanje v preteklem decembru. Med drugim trdi, da je na Koroškem samo še kakih 10,000 zavednih Slovencev, ostali da so se „prostovoljno vtopili v nemštvo“. Da pa bi okrepili slovenstvo na Koroškem, prihajajo begunci iz komunistične Jugoslavije, ki da jih je skoraj toliko kot domačih zavednih Slovencev. Begunci so tisti dotok slovenske krvi, ki naj bi pomagal „grotesknemu titokomunističnemu načrtu“, da postane južna Koroška slovensko področje . . .

Tako more postavljati na glavo živo resnico samo največja zagrizenost, ki ne pozna nobene pameti več. Kako težak mora biti boj koroških Slovencev za obstanek! Ali ni naša sveta dolžnost, da po svojih močeh dvigamo njihov pogum?

PIJ XII. JE DEJAL v svojem nagovoru za pretekli božič: Sanje o sožitju med Zapadom in Vzhodom so prazne. Duh materializma, ki prevladuje v našem stoletju, bi rad potegnil svobodne narode v tiho sožitje s komunizmom. V našem industrijskem času ljudje, ki obtožujemo komunizem — in po pravici obtožujemo — da je zaslužnil mnoge narode, ne smemo pozabiti, da bo tudi v deželah, ki so še svobodne, ta svoboda postala dvomljive vrednosti, če bodo začele sodelovati s komunizmom. Nekateri mislijo, da je svoboden svet zavarovan zoper komunizem, ker današnja tehnična sredstva tako zelo pospešujejo produkcijo. To je prevara, morda najbolj nevarna prevara današnje dobe, zakaj v tehniki napredujejo tudi komunisti, ne samo svobodni ljudje . . .

NA JUGOSLOVANSKIH TRGIH je postala nekako sredi leta zmeda ne samo očitna, ampak tudi neznosna. Zmanjkovalo je zdaj enega, zdaj drugega prehranjevalnega blaga. Ljudje so se zbirali pred praznimi prodajalnami in rohnili. Zaskrbljeno prebivalstvo se je začelo zatekati k verižništvu. Zakaj manjka hrane? Mnogo je vzrokov. Povečanje števila prebivalstva, porast mestnega delavskega življa, ponesrečene agrarne reforme, pretirani davki na kmetije, propadli poizkusi s kolhozi, itd. K vsemu temu pride še silno neroden način prehrane, ko jo skuša uveljavljati režim.

SLOVENSKI IZSELJENCI se že zmerom radi vračajo na obiske domov. Nekateri po povratku drže usta zaprta in samo z rameni zmigavajo. Tudi to „govorjenje“ dosti pove. Drugi pa povedo kot mislijo. Eden takih je pisal znanu drugod v tujini: Ljudje so na vso moč proti današnji „kmandirengi“ doma, pa si ne morejo pomagati. „Oblast“ ne zna in ne zna vladati. O, sama zase, to ja! A revno ljudstvo . . .?

ODŠKODNINA ZA PORUŠENE slovenske domove na Tržaškem izza časa fašističnega režima je obljubljena, oziroma jo mora poravnati sedanja laška vlada na podlagi londonskega dogovora o delitvi STO. Toda kateri Slovenci bodo deležni odškodnine? Po-

tegujejo se zanjo katoliški Slovenci, komunistični Slovenci, pa menda tudi „sredinski“, ki se zbirajo okoli Novega lista in bi baje želeli biti katoličani in komunisti obenem, ali pa vsaj „titovci“, če je to kaj drugega kot komunizem . . . Čuje se, da bi laška vlada najrajši dala odškodnino komunistom, da bi potem razglašala v svet: Slovenci so vsi od kraja komunisti . . . V politiki zelo zelo manjka poštenja!

NEKAJ DESETIN SLOVENCEV je le prišlo v Ameriko letos v začetku avgusta po „begunskem zakonu“, ki je v veljavi od leta 1953 do decembra 1956. Po tem zakonu naj bi prišlo v omenjenem času v Ameriko okoli 200,000 beguncev. Besedilo zakona je pa bilo tako nerodno sestavljeno, da pristojne oblasti niso vedele z njim kaj početi. Pol predpisane dobe je že poteklo, pa se zakon še ni začel v večji meri izvajati. Besedilo zakona so tolmačili in tolmačili, končno so ga vendar toliko pretolmačili, da je 6. avgusta pristala ladja v New Yorku, ki je pripeljala 1,205 beguncev po tem zakonu, med njimi „nekaj desetina Slovencev“.

SLOVENC V DOMOVINI rinejo pod komunisti kakor veje in znajo. Nekateri bi najrajši „rinitli“ v tujino. Pa jim „oblast“ gleda na prste in celo njihove misli bere. Neki oblastnik je šel iz Tolmina v Ljubljano in imel govor po radiju. Povedal je, da je veliko ljudi, ki bi radi na drugo stran, v Benečijo ali samo v Gorico. Zagrozil je takim, da bo „ljudska oblast“ budno pazila, komu bo dala propustnico in kako jo misli prejemnik uporabljati. Lepa „ljudska oblast“, ki ne more drugače držati ljudi doma kot s koroščem!

KLOBUČAR JE MAJHNA VAS v hribih Beneške Slovenije. Ne koč je komaj kdo vedel zanjo, naenkrat je postala slavnoznanana. To se je zgodilo po zaslugi bratov Rutarjev, Romeja in Dionizija. Romeju se je sanjalo, da je v Azli pri Šempetru na nekem dvorišču zakopan zaklad. Povedal je bratu. Najela sta si avtomobil in odbrzela v Azlo kopat zaklad. Našla sta tisto dvorišče in začela. Motil ju ni nihče, ker ljudi ni bilo doma. Izkopala sta 30 cm. globoko jamo, tedaj so ju pa opazili sosede in se začeli zbirati okoli kopačev. Poznal ju ni nihče, govoriti nista hotela. Ugibanja brez konca in kraja. Nenadoma sta brata prenehal in se odpravila. Videli so, da sta naložila na avto nekako škatlo ali zaboj. Zdaj so ljudje uganili, da sta izkopala zaklad, kdo pa sta bila in kam sta zaklad odpeljala, niso mogli dognati. Vsa okolica je v nekaj urah zvedela za dogodek in bila na nogah. Zvedeli so oražniki in začele so se velikanske preiskave. Časopisje po vsej gornji Italiji je prinašalo dolga poročila z ogromnimi napisi. Porodil se je sum, da sta tujca izkopala skrite obteževalne dokumente nekdanje „Beneške čete“. Čustva so prekipevala. Končno je policija le iztaknila brata Rutarja v Klobučarju. V hipu je vasica postala

slavna. Pričela so se prava romanja v tiste hribe: Policija, orožniki, sodniki, časniški poročevalci, radovedneži, iskalci senzacij, fotografi, cele procesije. Izkazalo se je, da ima Romej večkrat take sanje, ker je fant živčno prizadet, brat pa menda ne dosti boljši. Oba verjameta sanjam. Tisto škatlo, ki naj bi jo bila izkopala, sta pa bila pripeljala s seboj, ko sta hitela na ono dvorišče. V njej so bile štrene volne ki sta jo namenila neki svoji sorodnici. S tem bi bila zadeva končana. Ljudje se pa ne dajo kar na lepem prepričati in pomiriti, zato „slava“ vasice Klobučar še ni vzelo konca. Sumničenja grede svojo pot naprej.

„AMERIŠKA DOMOVINA“ je prinesla dopis iz Wakegana v Ameriki, ki se takole pričinja: Ko prebiram in pregledujem naše slovenske liste, večkrat proučujem razprave o naših društvi in organizacijah. Največkrat najdem v njih gole fraze in pritožbe. To ni prav temu, ono ne onemu, brez konca. Razumljivo, vsem ne more biti nikoli prav. Vsem ne more biti ustrezno kot bi vsak sam zase rad. Je že tako, ljudje smo, zraven pa zelo človeško sitni. Če bi nam pečene piške v usta letele bi zabavljali, da ne letijo prav. Bi že našli razloge za zabavljanje in „kikanje“.

BRESKVA V STEKLENICI

Jaz, spodaj podpisani Janko Jež, sem stal oni dan pred veliko uganko.

Prijatelj, ki ima blizu našega mesta kos kmetije, me je bil povabil na breskve. Trdil je, da so zelo lepe in da bom že ob pogledu na prvi sadež prijetno iznenaden.

Seveda sem šel, pa še hitel sem vso pot. Prijatelj me je že od daleč zagledal in mi prtel naproti. Še preden sva si segla v roke, mi je dal trebušasto steklenico, ki je imela precej droben vrat.

„Vidiš, kako držim dano besedo! Tu si oglej, kakšne breskve sem pridelal.“

Ogledal sem si steklenico ki sem jo držal v roki, in sem se res pošteno začudil. Prelepa breskva je bil v njej, velika in prijetno zarumenela, da so se mi pri priči pocedile sline. Bila je vsaj dvakrat predebela, da bi jo bil mogel prijatelj stlačiti skozi vrat steklenice. Tudi sem takoj videl da ni bila popolnoma nič potlačena.

„Kako si pa spravil breskvo v steklenico? Moraš biti pravi čarovnik!“

Prijatelj se je zadovoljno smejal, jaz se pa nisem nehal čuditi. Šele pol ure pozneje, ko sem bil v sadovnjaku in si vse ogledoval, sem počasi sprevidel, da ni bilo pri stvari nič čarovnije.

Tudi vidva, dragi bralec in mila bralka, brez posebnih težav lahko ugotovita, kako je mogla priti debela breskva v steklenico skozi tenki vrat.

Če ne bosta vedela odgovora, ko bo pričujoča številka MISLI do konca prebrana, bo to očitno znamenje, da svoje MISLI zelo površno bereta.

Potrudita se torej, da prideta čarovniji mojega prijatelja do dna!

Janko Jež.

O DEMOKRACIJI

UVOD

Urednik MISLI je izrazil željo, da bi kdo napisal članek o demokraciji. Pojem „demokracija“, ki naj pomeni državno vladavino, kjer odločuje volja naroda kot vrhovna in zadnja (suverena) oblast, je danes v enaki meri rabljen in zlorabljen. Nemogoče je v kratkih besedah odtehtati njegovo vrednost in mu dati izžeto opredelitev (definicijo).

P. Rudolf je bil mnenja, naj bi več sodelavcev pri MISLIH to vprašanje obglodalo, iz česar naj bi se izcimila vsakomur jasna in pretehtana razlaga. Morda. Več glav več ve... Toda več kuharjev utegne kašo bolj skvariti kot zboljšati.

V državni knjižnici sem našel toliko učenega gradiva o tem vprašanju, da človeka skoraj mine pogum, da bi se lotil članka o demokraciji. V naslednjem bom napravil skromen poizkus, da brez velike učenosti objasnim pomen in razvoj demokracije. To bom storil s pomočjo tega, kar je ostalo v predalih mojega spomina iz časov, ko sem se teh reči učil. Dodal bom kaj od onega, kar sem slišal od drugih ali pa bral v že omenjeni državni knjižnici, pa še kje drugje.

KAJ POMENI BESEDA „DEMOKRACIJA“?

„Demokracija“ je politično-pravni pojem dokaj raztegljivega značaja. V drugi svetovni vojni so se narodi borili za demokratična načela in demokratične pravice, pa zoper vse, kar pomeni beseda „totalitarnost“. Demokraciji svojstvene besede kot so: narodna volja, svoboda, človekovo dostojanstvo, državljanske svoboščine . . . , so bile zmožne pognati človeški rod v najhujše klanje in pustolovščine, ki jih je svet kdaj doživel. In vendar je tako početje v svojem jedru nedemokratično, zakaj vsako nasilje je bistveno nasprotno demokratičnim načelom.

V naših dneh pogosto beremo ali slišimo izraze: „Izbral si je svobodo“. „Izza železne zavese je pobegnil v svobodni svet.“ Svobodni svet nam pomeni dežele, kjer vlada demokracija. Pod to besedo si gotovo vsakdo misli nekaj ugodnega, nekaj, kar za vsakega državljanca predstavlja mirno življenje, svoboden razvoj, varnost osebe in imetja, morda pa še prav posebno noči z nemotenim spanjem, ko ni treba biti zmerom na preži in sredi noči trepetati pred trkanjem na vrata . . .

Beseda „demokracija“ je v rabi v tem smislu že svojih 27 stoletij. Izvira iz grškega jezika. „Demos“ pomeni narod, „kratein“ pomeni vladati. V dolgem razdobju časa sta se obseg in tolmačenje pojma razvijala in dopolnjevala. Enako usodo imajo drugi pojmi v razdobju časa. Pojem „obleka“ je v teku stoletij temeljito izmenjal svoj pomen. To se pravi, človek se je v različnih časih zelo različno oblačil. V bistvu je pa ostal pojem vendar nespremenjen: Oblečeš se, da si pokriješ goloto.

Isto je pri „demokraciji“. Še

vedno pomeni način vladanja, kjer narodova volja odločuje, kako naj se vlada. Narodova volja torej bodi vrhovna oblast! Narod imej v rokah neposredno — ali pa vsaj posredno, namreč po svojih izvoljenih predstavnikih — zakonodajno oblast (legislativo), ki po svoji uvidnosti postavlja ali spreminja zakone, po katerih naj upravne oblasti (eksekutiva) vrše državno-politične posle, a neodvisni sodniki sodijo državljane (jurisdikcija).

Osnovno demokratično načelo je, da je treba spoštovati vrednost in dostojanstvo vsakega poedinca v državi. Sploh na svetu. V tem načelu so vključene osebne svoboščine poedinca, njegove državljanske in politične pravice, zlasti enakost pred zakoni.

Če hočemo izraz „državljske pravice“ še bližje označiti, bi dodali: Osebna svoboda, svoboda govora, tiska, vere, šolanja, združevanja v društva in organizacije, kretanja, štrajka, izbire dela in zaposlitve, pravice do lastnine in svobodnega razpolaganja z njo.

Ni osebne svobode tam, kjer policija nekoga sme meni nič tebi nič aretirati in vreči v ječo. Demokracija zahteva: Kdor je obtožen krivega dejanja, naj bo nemudoma zaslišan in se sme braniti, zagovarjati. Če se mu ne posreči dokazati nedolžnosti, šele tedaj naj sledi kazen.

Bistvene nedemokratične ustanove so koncentracijska taborišča. V njih ljudje, oropani svobode in človeškega dostojanstva, mesece in leta, le prepogosto tudi desetletja . . . prežidijo brez zaslišanja ali poziva pred sodišče.

V demokratičnih državah ni zakonov, ki bi državljanom kratile tu našete pravice. Vsak zakon je tako prikrojen, da je vsakemu poedincu zagotovljena svoboda, obenem pa ni nihče drugi prikrajšan. Vzemimo svobodo govora ali tiska. Smem sicer govoriti ali pisati, kar hočem, vendar pa ne smem svojega soseda obkladati z roparjem ali lažnjivcem, če nimam za to dokazov. Moja svoboda ne sme iti tako daleč, da bi nekdo drug zavoljo nje trpel. Ali vzemimo pravice do štrajka. Če je delavec nezadovoljen, naj gre na štrajk, ko si drugače ne more pomagati. Naj da duška svoji notranji stiski. Ne sme pa štrajk preiti v nasilje, ki bi poškodovalo neljubhe osebe ali njihovo imetje.

V demokratični državi je dana vsakemu tudi politična pravica, da pri vladanju sodeluje in to preko predstavnikov (parlament), ki jih je sam pomagal izvoliti v neoviranih, splošnih in tajnih volitvah. Volilec mora imeti vso prostost, da se sam po lastni uvidnosti odloči, koga bo volil. Če se morajo volilci odločevati pod pritiskom, pod grožnjami ali tudi samo na podlagi danih obljub, volitve niso demokratične.

V svobodnih državah se narod politično opredeljuje v stranke. Demokratična država mora imeti vsaj dve stranki. Večinska vzame v roke „vlado“, majnšinska stopi

„v opozicijo“. Ako vladna stranka izgubi večino v parlamentu, se mora umakniti — pač ni več „večinska“. Ako je v državi več strank, se nekatere združijo na podlagi nekega skupnega programa v „koalicijo“, dobe nadmoč nad opozicijo in so zmožne prevzeti vlado. Ako koalicija razpade, se razpišejo nove volitve. Naj narod odloči, komu gre zaupanje.

V demokraciji je opozicija nujna in to zaradi svobodne kritike, kontrole in ravnovesja, končno zaradi zajamčenja prej omenjenih svoboščin za vse državljane. V totalitarnih državah (pod komunizmom) je dovoljena samo ena stranka in ta pograbi vso oblast v svoje roke. Ker ni opozicije, tudi ne more biti kontrole nad početjem take vlade. Narod nima

možnosti, da uveljavi svoje zahteve. Izubil je svojo suverenost in postal igrača v rokah samovoljne in nasilne politične stranke. Funkcionarji te stranke brez vsake osnove same sebe istovetijo s pojmi: narod, država, oblast. Pravimo, da v taki državi vlada diktatura. Ta pa neusmiljeno trebi in uničuje vse, ki ji nasprotujejo, ali so vsaj dozdevni njeni nasprotniki. Diktatorska vlada si ne določi časa, do kdaj misli ostati na krmilu, najraje se vsede v sedlo „za tisoč let“ . . . Spodmakniti jo more le upor državljanov, prevrat, revolucija, največkrat pa zunanja vojna, ki pride zasužnjenemu narodu na pomoč. Po demokratični poti diktatorski vladi ni moč priti blizu.

Jernej Hlapec.

NA POT SUŽENJSTVA

Newyorški pomožni škof Fulton Sheen je poskušal odgovoriti na vprašanje, kako je mogoče, da se pridružijo komunizmu izobraženi ljudje v svobodnem svetu, kako je mogoče, da mu ti ljudje tako voljno služijo.

„Dejstvo je“, pravi škof, „da ne more imeti nihče nagnenja do suženjstva, kot je komunizem, če že ni sam v stanju osebnega suženjstva. Človek postane lastni suženj, če postane žrtev razvada, ki jih ne more več pretegovati. Tu ne govorim o malih razvadah, kot sta kajenje in uživanje alkoholnih pijač, čeprav je mogoče tudi pri tem izgubiti moč volje, ampak o suženjstvu, v katerega zapademo, če smo začeli prelamljati moralne zakone . . .“

„Pri komunistu je suženjstvo povečano še s strahom za osebno varnost v slučaju, če bi zapustil partijo. Lahko se tako zgodi, da oni, ki je postal suženi lastnih pregrah, želi postati tudi tuj hlapec. Ker je nesrečen ob svoji lastni volji, se podredi volji drugih.“

Lastna vest, notranja napetost in premnoge vrste strahu ženejo nemoralnega človeka v prepad hlapčevstva, v katerega se končno voljno pozone. Nesposoben nositi breme odgovornosti ali težav, ki si jih je nakopal sam po svobodni izbiri svoje volje, se pridruži družbi, kjer ni nobene odgovornosti in svobodne izbire.

Komunisti v demokratičnih državah so največ take vrste ljudje. Oni začenjajo s tem, da iščejo najprej svojo voljo v vsem, ko pa vidijo, da je to nemogoče, se podre in so nato pripravljeni sprejeti vsako odločitev, ki jo je partijska sklenila.“

Po mnenju škofa Sheena komunisti v resnici niso nobeni pravi skrajneži, ker jim manjka izvirnosti, temelječe na moralni. Zaradi stalnega prilagojevanja svojih nazorov postane komunist končno le eno izmed živinčet v skupni staji marksističnega socializma.

„Od zunaj našega naroda ni mogoče uničiti, lahko pa ga je razušiti od znotraj z neke vrste hemofilijo, pri kateri se bo v vsakem državljanu — krvni celici — zmanjšala moč svobode do poloma!“

To uničenje in propad svobode v nas samih moremo po mnenju

škofa Sheena prepričati s tem, da gremo bolj vase, da razvijamo svoje lastno notranje življenje, da razmišljamo sami, namesto da bi sprejemali mnenja in sodbe, ki nam jih prinašajo vsak dan časopisi, radio in televizija.

Današnji naglo živeči človek premalo ceni razmišljanje, tihoto in mir, ko naj bi odmaknjen od zunanjega sveta iskal lastnih rešitev iz vsakdanje stiske časa.

„Kot mora človek sprejeti vase hrano, da je sposoben za delo, tako mora sprejeti najprej duha in resnico Božjo, predno je sposoben doseči mir!“ pravi škof.

To je pravo nasprotje komunizmu, ki noče, da bi človek razmišljal o Bogu in moralnem življenju, ki ju ni mogoče podrediti nadzoru družbe in policije. Ko postanejo ljudje svoji lastni sužnji, postanejo tudi sužnji drugih!

Med komuniste je zašlo tudi dosti študirajoče mladine, ki ni prodrla v jedro evangelijskega nauka, predno je zapadla vplivu komunizma. Ko je bila enkrat pod njegovim vplivom po navadi ni imela več priložnosti, da bi se mu iztrgala in se dokopala do Resnice, o kateri v lastnem domu in v šolah ni dosti ali pa celo nič slišala.

Bilo pa jih je vendar nekaj, posebno med duhovno razgibanjšimi, ki so spoznali komunistične zmote in se vrnili na pot Resnice.—*Ameriška Domovina*.

ZANIMIVOST

Središče argentiskega upora proti Peronu je bilo mesto Cordoba. Od petka do torika je trajal boj za svobodo. V torek zvečer so po radiju tudi predstavniki raznih priseljenih narodnosti izrekli svoj pozdrav uspeli revoluciji. Nastopil je tudi Slovenec in izjavil:

„Slovenci! Ko z veseljem gledamo in čutimo svobodo argentinskega naroda, so naše oči polne solz, ker do danes nad našo domovino Slovenijo še ni zasijalo sonce svobode. Pridružimo se v duhu tudi mi herojem, ki so prinesli svobodo svoji domovini Argentini. Njihove žrtve in zmaga nad lažjo naj bo tudi nam v bodrilo.“

DAN AVSTRALIJE

(V natis poslol AUSTRALIA DAY COUNCIL)

DAN AVSTRALIJE se praznuje vsako leto 26. januarja. Tudi letošnja proslava tega dne bo kar mogoče slovesno. Med drugimi točkami bo na sporedu javno podeljevanje državljanstva novim prosilcem. To se bo vršilo v večjih krajih po vsej Avstraliji.

Že nekaj let je ta reč v navadi. Namesto da bi novi državljani dobivali svoje pravice v kakih skritih uradih, jih pokličejo v javne dvorane in povabijo k obredom vse, ki hočejo priti. Minister za imigracijo in njegov „department“ stvar z navdušenjem podpirata.

Začelo se je pred leti na pobudo odbora, ki je znan pod imenom „Australia Day Council“. Možem v odboru je prišlo na misel, da bi bil ta način najbolj primeren za podelitev državljanstva. Saj ni majhna reč, če postaneš enakoverden član politične edinice, ki se ji pravi „The Commonwealth“. Ni majhna reč, če prisežeš, da boš zvesto vršil dolžnosti, ki ti jih nalaga državljanstvo. Zakaj naj bi bilo tedaj odveč, če dodamo stvari tudi zunanjo slovesnost in napravimo iz nje nekaj prazničnega, namesto da bi se vse vršilo v uradno mrzlem tonu nekje na sodišču? Ko pa o tem ne more biti dvoma, ali si moremo izbrati bolj primeren čas za tako slovesnot kot je DAN AVSTRALIJE?

Zakaj se pa DAN AVSTRALIJE praznuje ravno 26. januarja?

ARTHUR PHILLIP

Na ta dan v letu 1788 je kapitan Arthur Phillip pristal v Sydneyju (Sydney Cove) in razvil britansko zastavo — The Union Jack. Ta zgodovinski dogodek pomeni prvo naselitev belih ljudi v Avstraliji — pred 168 leti. Kratka je ta doba in skromen ja bil začetek, toda Avstralija se je v teh desetletjih razvila v pomembno politično edinico, ki ji gre enakopraven glas na mednarodnih zborih kjerkoli na svetu.

Phillip je pripeljal v nastajajočo kolonijo skupino obsojenih zločincev. Med njimi ni manjkalo nizkotnih in brezupnih značajev. Toda Phillip je gledal v bodočnost in v duhu videl deželo svobode in svobodnih ljudi. Zapisal je: Ni moja želja, da bi kaznjenci ustanovili novo državo . . . Uvedli bomo v (Novem) South Walesu seveda svoje postave in zakone in jaz iz srca želim, da bi obveljala zlasti ta postava: V svobodni deželi ne sme biti suženjstva, zato tudi suženjev nel!

Kmalu so začeli drzni in neustrašni raziskovalci črtati zemljepisne karte tega obširnega novega sveta. Iz Sydneyja so prodirali v notranjost in kaj hitro odkrili porečja na vzhodnem področju kontinenta z rekami Macquarie, Hunter, Darling, Lachlan in Murray. Slavni mornar Matthews Flinders je pa plul gladko okoli kontinenta. Bilo je to prvič v zgodovini. Zato je tudi kaj razumljivo, da je prav ta mož dal novi deželi ime — Australia.

PIONIRJI

Za prvimi raziskovalci so prišli pionirji, možje in žene krepkih mišic in neugnanih src. Začeli so trebiti zemljo in kmetovati na njej. Morali so se boriti s sušo, povodnjami in ognjem. Še sanjati niso mogli o raznih lagodnostih življenja, ki so nam dandanes vsakdanja nujna potreba. Toda bogata zemlja je nagradila njihov trud z obilnostjo žita, volne, sadja in mlečnih izdelkov.

V teku časa so Avstranci s skrbno izbiro razvili do današnje stopnje najbolj znano ovčjo pasmo — merino —, ki daje izvrstno volno. S spretnim križanjem žitaric (hibridacija) so pa prišli do pšenice, ki ji naša zemlja in naše podnebje najbolj ugajata.

Nekako sredi 19. stoletja je je knila čarobna beseda: Zlatol! Od vseh strani sveta so ljudje drli skupaj in se vrgli v bajno gonjo za zlatom. Vas Bendigo v Viktoriji je zaslovela čez noč. Pa še druge koristne rude so se pojavile pod zemeljskim površjem širom Avstralije. Kraj Broken Hill je postal središče velikanske železne in jeklene industrije. V Zapadni Avstraliji je pa Kalgoorlie svetovno znan zavoljo svoje „Golden Mile“. To je dolga vrsta rudnikov ob eni najdaljših zlatih žil na vsem svetu.

FEDERACIJA

Ko se je dežela bolj in bolj odpirala in razvijala, je šlo svojo razvojno pot tudi ustavno življenje prebivalstva. Kolonije N.S.W., Victoria, Tasmania in S.A. so dobile skoraj popolno samostojnost. Toda že okoli leta 1850 so se pojavili daljnovidni ljudje, ki so imeli misel, da se bodo morale vse kolonije združiti v skupno državo. Vendar se je to zgodilo šele ob prelomu stoletja. Tedaj je Avstralija postala federacija. Dne 1. jan. 1901 smo dobili, kar je danes uradno znano pod imenom: The Commonwealth of Australia.

Mlada državna skupnost se je kaj hitro uveljavila na svetovnih pozoriščih. V dveh vojnah so avstralski prostovoljci proslavili ime „Digger“ in glas o njihovih jumaštvih je šel po vsem svetu.

Ko je sedanje stoletje raslo v svojo moško dobo, je bilo vedno več poedinih Avstralcev, ki so slavo svoje domovine množili z uspehi na bolj miroljubnih pozoriščih. V športu, v znanosti, zrakoplovstvu, glasbi, na odru, v trgovstvu, industriji in poljedelstvu — povsod so bili tudi Avstranci med svetovnimi prvaki.

Danes sega politična oblast Avstralije od zamrzlih pustinj Antarktike do otoka Cocos Island, ki ima tako strateško važen položaj v tropskem ocean. Od severne strani gledajo na nas sosedje: Malaja, Burma, Indonezija, Siam, Indokitajska in Borneo. Želijo si našega vodstva. Saj smo edina velika zapadna država med Suezom in San Franciscom. Od nas pričakujejo, da jih bomo branili pred nevarnostjo prekucuštva, terorja in nasilja, ki visi nad Azijo kot strahoten temen oblak.

VAŠA AVSTRALIJA

Ta in taka Avstralija je sedaj tudi vaša domovina. Spominjajte se tega, ko praznujemo DAN

Otroci, kadar molite, recite še tako:

Zdrava, **BOLEST**, družica naša in sestra, zdrava! Od vekov naših dedov in očetov prijateljica, bridka sodruga naših bratov, hčera in sinov, temna in stroga paznica naših otrok, učiteljica jezna nas vseh, zdrava! Blagoslovljeno tvoje ime, ki si nas učila spoznati hudo, da smo tembolj ljubili dobro, zdrava, da si z bičem in jarmom pokorila, da nismo utonili v sili in živimo. Vsedilj ostan z nami in rok tvojih svetih ne odmakn od našega temena, ti **BRIDKA!** Saj smo po tebi, kar smo in imamo: vero in ljubav in pesem in luč, da nam sije in še v bridki zadnji uri. Amen.

(Ivan Pregelj)

Možje Slovenci! Ne pozabite nikoli, kako vam je bilo hudo po domačih, po domu in polju in rojstni vasi in farni cerkvi. In boste do zadnjega dihljaja vneto ljubili domače in dom in polje in rojstno vas.—Ivan Pregelj.

Fantje Slovenci! Nekaj nas je vojna naučila: malo besed, pa veliko dela! Bili ste gladni in žejni in kdo ve, kje ste sejali svojo kri. Kaj za to! Bodite veseli. Pošteni ste ostali. Takole vam moram povedati, da je namreč najlepša pesem na svetu slovenska narodna pesem. Je pesem ljubezni in dobrote. In še eno Vam naročim.

Bili so časi, ko niste marali čitati, in so bili, ko niste mogli. Čitatje zdaj tem vneteje! Kajti beseda, ki jo natisnejo, je mogočnejša od šuma topov in trgajočih min. Moji ljubi sodobniki! Še ni vstal mir. Preden ležemo v grob, skrbimo, da ga bo uživala vsaj vzorna deca naših mater in žena.—Ivan Pregelj.

HVALA TOLMINSKÉ BESEDE

(Ivan Pregelj)

Imenovani . . . pišem kot žalosten starček z besedo, ki mi je kot edina dediščina ostala in sem jo ohranil v ljubezni in hvaležnosti do teh sivih svojih las, z besedo, ki sem jo vse svojega življenja dni ljubil in nikoli pozabil in vse in povsod tako povedati hotel in mogel, celo, ko sem po nemško marljaj in po laško brbljal ali pa kar v učenem in nečimurnem bukovskem jeziku o podnebjju in zdravju svoje goriške dežele pisal in pravil, kakor mi je iz te prve, tolminske in kranjske govornice zapeti hotelo, po domači viži golsnilo in vekalo, molčalo in tišalo, čast Bogu Očetu in še Sinu in Svetemu Duhu, amen na vekomaj!

Ecce, glej! Ko sem to pot zinil v besedi, ki jo imam po materi in zemlji, kako se mi ogreva srce, kako polje stara kri, kako mi gredu uvele ustnice na smeh in kako prečudno se mi odpira v pameti!

Saj kar ne morem, da bi že povedal in po vrsti naštel, kaj sem čudnega doživel po svetu, preden ne rečem besede o tej besedi in tolminski viži, kako mi je ljuba in draga, kako mi kakor cvetno polje stoji pred očmi, živi kakor srenja znanih mi lic, prijateljskih src golč in preglasha vsako drugo ljubezen mojega življenja in kakor velike besede — verba mirifica — pred mojo dušo svetove davno usehlih časov ustvarja, da mi je v spominih hoditi tako živo, kakor da se je včeraj zgodilo in nikoli minilo ni.

Beseda materina!
O, kolika blagodat človeku od Boga!

Slika lica materinega, glej, kadar je v grobu, ugasnila ti je. Toplota lepota in dobrota materine besede šumi do groba v ušesu in se ne razgubi. Zato, ker je tudi sveto

materino obličje le od mesa in mora preiti in ker je le beseda nesmrtna od duše, ki umrla ne bo.

O, moj Bog, kako naj se ne prečudim, da so vendar mojega rodu ljudje učeni, pošteni, dobri in pametni, pa materino govorico pozabiti morejo, se je sramovati hočejo, pa se s tem svetega spomina narodne matere kakor apostol Peter Učenika svojega zatajiti ne boje...

Bogu hvala in čast! Mene ta in taka slabost vse žive dni ni nikoli obšla. Noben ptič, ne slavec, ne škrjanec, ne kos, ne sinica, ne čuk svoje viže trdovratneje niso znali, kakor pa sem jaz svoj domači jezik ljubil, častil, imel in umel in ga le predolgo in premnogo po svetu tako težko kakor domačega testa kruh pogrešal in stradal.

Kakor torej ljubim svoj domači tolminski ali kranjski jezik in govor, tako vendar hočem biti vsakemu tujemu pravičen in pošten.

Kadar sem Korošca in štarjerko po nemško golčati slišal, glej, sem si dejal, saj ni lepo, pa je dobro. Mati ga je tako naučila, golša nesrečna in napetost štokljava.

Čul sem Laha in Furlana, kako se jima v besedi mudí, da sikata in večeta kakor s kupa na kup. Prav je tako, ker po materi, sem dejal.

Še prenekatera druga usta sem slišal, morlaška od Senja, čiribiriska in čičja od Istre, kraševska od Otočca in Like. Lavdonovi graničarji so mi govorili, soldat od Žumberka in Siska, Pemec, ki mu brni jezik kakor pločevina, Poljanec od Tatre, Moskovit in še moj Ivan Ivanovič Harašo.

Jaz pa sem svoj domači jezik ljubil, častil, imel in umel in ga le predolgo in premnogo po svetu tako težko kot domačega testa kruh pogrešal in stradal.

(Iz: Zgodbe zdravnika Mrznika.)

Šestmesečna

VELIKA KAMPANJA za *MISLI*

KAMPANJA pomeni resno borbo za povečanje števila naročnikov, pa tudi za večjo oblika in boljšo vsebino našega glasiju MISLI.

CILJ KAMPANJE: Vsaj EN TISOČ PLAČUJOČIH naročnikov.

Ob takem doseženem uspehu bi MISLI mogle redno izhajati na OSMIH straneh, kar je želja nas vseh.

GESLO KAMPANJE: MISLI morajo živeti od naročnine, nočejo životariti ob miloščini.

S tem ni rečeno, da nočemo darov in dohodkov od prirediteljev. Nasprotno, želimo si jih še nadalje.

Toda ne zato, da bi MISLI mogle ostati pri življenju. Za to mora poskrbeti dohodek od NAROČNINE. Kar bo darov, naj pripomorejo k temu, da bodo MISLI večje in lepše, sploh bolj privlačne.

DELOVANJE KAMPANJE:

VSAK, ki prejema MISLI, naj čimprej, gotovo pa do junija 1956, pošlje naročnino — EN FUNT — za tekoče leto!

Kmalu za prvo (dvojno) letošnjo številko MISLI, boste vsi prejeli posebna osebna pisma: VABILO NA NAROČBO. Priložen bo KOLENDARČEK za leto 1956, kuverta z naslovom MISLI, in tiskan vzorec za odgovor, ki vam bo dal zelo malo pisarja.

Vzorec boste čitljivo izpolnili, ga dejali v kuverto, prikožili naročnino lahko kar v gotovini, zalepili, pritiskali znamko in vrgli v poštni predal.

VSAK, ki dobiva MISLI, naj postane AGITATOR za pridobivanje NOVIH NAROČNIKOV. Z drugo besedo, vsak naj postane POVER-

JENIK v tem smislu, da bo skušal vse Slovence pridobiti za naročnike MISLI. In sicer za PLAČUJOČE naročnike!

DELITEV DELA ZA MISLI:

Avstralski državi NEW SOUTH WALES in QUEENSLAND bosta še nadalje pošiljali naročnino na centralni naslov MISLI, ki je:

St. Francis, 66 Gordon St.
Paddington, N.S.W.

Države VICTORIA, SOUTH AUSTRALIA, WEST AUSTRALIA in TASMANIA bodo pošiljale naročnino na naslov:

Padua Hall, 19 A'Beckett St.
Kew, Melbourne, Vic.

Na tem naslovu bo od srede februarja dalje stanoval p. Bernard Ambrožič in bo skrbel za svoj del naročnikov, da bo p. Rudolf Pivko v Sydney-ju razbremenjen.

Povratne kuverte v prej omenjenih pisnih bodo imele natisnjen naslov tako, da bo vsak takoj vedel, kam poslati.

KONČNA PRIPOMBA: Pošta nam vsak mesec vrne precejšnje število razposlanih MISLI, ker si ljudje pogosto menjajo naslove, NA NASLOV MISLI PA POZABIJO TO SPOROČITI.

VSAK, ki to bere, naj se skuša spomniti, kdo od njegovih znancev se je nedavno preselil, pa naj ga opozori, da pošlje MISLIM svoj novi naslov.

SODELUJTE vsi v KAMPANJI, Bog naj pa da naši letošnji KAMPANJI svoj nebeški BLAGOSLOV!

Uredništvo in uprava MISLI.

FINANČNO POROČILO „BOŽIČNE ZABAVE 1955“ V SYDNEJU:

IZDATKI:

DVORANA Z MIKRO-FONOM	£48-03-03
GODBA	£26-05-00
PIJAČA IN JEDAČA	£237-08-06
Krožniki, servijete, zna-ki, električne luči, prti, listki, okraski, ledenica, Coppy Wright, 300 kozarcev, poti, prevozi in izguba	£83-18-08
	£395-15-05

DOHODKI:

PROSTOVOLJNIH PRISPEVKOV	£188-08-08
(13/5 naknadno)	

Pijača in jedača

£436-07-00

£625-15-08

RAZLIKA £230-08-06 v sklad Misli.

Prostovoljne prispevke pregledali gg. E. Fretze, Antičević, A. Hrast in S. Abram. — Račune pri hrani in pijači pregledali ga. Tatjana in g. Milivoj Lajovic s patronom Pivkom. Vsem iskrena zahvala!

SKLAD MISLI (še za 1955)

V sklad Misli so poleg naročnine darovali: Dr Ivan Mikula £2-0-0; Karel Bezjak, Jože Bole, Pavel Česnik, Dušan Drnovšek, Falež Cvetko, Janez Grlec, Jože Gulj, Franc Ižanc, Boris Knežič, Lucas Schatter, Alojz Seljak, Jožef Sever, Franc Šumi, Jernej Ukran- kar, Adolf Vadnjak in Tone Židan

vsak po £1-0-0; Franc Pančur, Jožef Plesničar, Anton Štefančič in Antonija Truskinger vsak 10/- šilingov in Maks Pleterski 8/- šilingov.

FINANČNO POROČILO MISLI 1955

Bilanca v letu 1954	£122-19-10
Zabave	£627-15-11
Naročnina	£432-19-00
Sklad	£172-11-00
Oglasi	£82-19-06
Dohodkov	£1439-05-03
Tiskarna in razpošiljanje	£765-01-04½
Poti	£59-07-05
Pisarniške potrebščine in Koledarček za 1956	£195-18-05
Sobna najemnina	£36-10-00

Socialna pomoč

£45-00-00

Izdatkov

£1101-17-02½

Bilanca v letu 1955

£337-08-00½

OPOMBA: Da je toliko ostalo za porabo v letu 1956, gre zahvala božičevanju v Sydneyu. Nismo se upali začeti z OSMIMI stranmi, preden je bila vsota v blagajni. Šaj bi se božičevanje lahko posrečilo — slabo vreme ali kaj takega. In kaj potem? Zato se ne čudite, da je toliko ostalo. Nekaj povečanih števil v tem letu bo vsoto izčrpalo. Zato je naša obljuba, da bomo izdajali MISLI v tem letu na OSMIH straneh, kljub gornji vsoti dana NA UPANJE — na zaupnaje V KAMPANJO!

KRIZEM AVSTRALSKE SLOVENIJE

NEW SOUTH WALES:

Wollongong: Na božičevanju, ki so ga priredile MISLI v Sydneyju dne 26. decembra, smo Wollongongčani napravili zbirko za družino Bernik. Rojak Stane Bernik, poročen in oče majhne deklice, leži težko poškodovan daleč gori v severnem delu države Queensland. Njegova družina je z njim vred v veliki stiski.

Dve prijazni in zali Wollongongski Slovenci, sestrici Marija in Brigita, sta se odzvali vabilu in šli nabirat od mize do mize. Vesela družba je po možnosti ali uvidnosti prispevala in se je nabralo £25. Nabrano vsoto so takoj prešteli rojaki Alojz Pelko, Slavko Žvab in Pavle Arhar. Denar smo odposlali rojaku Berniku. Vsem prisrčna hvala!

Znancem, ki so popraševali po rojaku Berniku, objavljamo njegov naslov, če še želi kdo pozanimati zanj in mu kaj pisati: Stane Bernik, P.O. Gordonvale Nth. Qld.—Priatelj.

Jervis Bay: Verjetno me bodo v februarju poslali v Sydney, da dobim novo nogo. Bolečin nimam več, razen ob spremembah vremena. To občutijo tudi drugi, ki so tu brez noge ali celo brez obeh. Eden je tu, ki ima obe nogi odrezani prav tam, kjer je meni odrezana le ena. Ko ga gledam si mislim: hvala Bogu, da imam jaz vsaj eno nogo zdravo! Upam, da do prihodnjega novega leta bom že spet hodil. Pri nekaterih se to zavleče tudi na dve leti ali več. Malo me skrbi, kako bom živel, ko ne kaže, da bi se tukaj naučil kakšne obrti. Pa bo že Bog dal, da se bom prikopal do samostojnega življenja. Pozdrav vsem pri MISLIH.—Peter Bizjan.

Sydney: O božičevanju MISLI se sliši sama hvala. Prav in hvala Bogu! Celu zvočnik, ki gotovo ni najboljši v tisti dvorani, bi bil opravil svojo službo dosti bolje, če bi ob njegovih glasovih dvorana malo nehala šumeti in brneti. No, pa vemo, da tega ni kriva dvorana, ljudi v njej pa ni prav varno kritizirati. Naj bo torej povedano le dvorani, da so pevci in deklamatorji za zvočnikom zaslužili malo več pozornosti. Kaj pravite, ljudske množice? Ko je pa minil uradni program, je vredno omeniti eno točko, ki se je vlekla skozi večer in je bila vsaj meni najbolj všeč: Šimen, Marica in Brigita so se pomikali od mize do mize in imeli v mislih in srcu rojaka ponesrečenca. Nabirali so zanj darove. Kdor se odreče veselji zabavi, ki šumi okoli njega, pa se žrtvuje na ta način, da tvega marsikak začuden pogled . . . , mora biti precej socialno čuteč. Ne samo to, tudi krščanske ljubezni do bližnjega mu ne manjka. Čast tisti trojki iz Wollongonga!—Pba.

Quaker's Hill: Z Mr. Simenčičem sva stala na griču ob njegovi hiši in si ogledovala svet. Pod njivo v bregu je stala lesena uta. O njej mi je povedal zanimivo zgodovino. Star Avstralec je pred leti prosil Simenčičeve, če bi si smel zgraditi

na njihovem svetu skromno stanovanje. Dovolili so mu in je postal vil uto, se vanjo vselil in živel v njej nekaj časa. Postaral se je in postal nadložen. Pogosto so mu morali Simenčičevi pomagati, da je imel kaj drv za kurjavo in kaj skuhanega za pod zobe. Nazadnje je oslabel, vzeli so ga v bolnišnico in tam je umrl. Uta je ostala za njim, zdaj je Simenčičeva, nekaj denarja, ki mu je tudi ostal, je vzel sin, ki je dosti bogat Sydneyčan in celo veljaven poslovni mož. So pa ostali za rajnim še drugi sinovi, tudi dobro stoječi, ki se pa za očeta sploh niso zmenili.

Čudil sem se temu pripovedovanju, pa Mr. Simenčič je zatrdil, da je podobnih primerov med Avstralci vse polno. Dostavil je še: Pa so starši sami krivi, ker ne poznajo skoraj nobene vzgoje pri otrocih. Komaj otrok malo odraste, je že sam svoj in starši mu pustijo vse prostost. Nič čudnega ni, če se odtuji in mu starši niso nič več kot kdo drug, o katerem bi se lahko reklo: Ali sem jaz varuh svojega brata?

Bogve, sem rekel, ali bodo tudi naši Slovenci začeli posnemati te nelepe zglede? Mr. Simenčič je zmignil z rameni, nič si ni upal reči.

Jaz sem sam pri sebi mislil, da bodo avstralske zglede prej ali slej posnemali mladi Slovenci, čeprav jih njihovi starši ne bodo. Mladi se na žalost hitro nalezejo raznih grdobj, ki jih vidijo okoli sebe. Avstralija bi naredila dobro delo, če bi take nehvaležne sinove in hčere poklicala na odgovor in jih prisilila, da bi za starše skrbeli. Tega očitvidno ne dela, vendar pa stori nekaj, kar tudi ni kar tako. Mlade pusti, da gredo svoja pota, za stare in zapuščene pa vendar poskrbi. Zato naj bo na tem mestu objavljen naslednji oglas:

Vsak star človek — ženska od 60. leta naprej, moški od 65., ima pravice do invalidske penzije, če lahko dokaže, da biva že pet let v Avstraliji, je postal državljani in je tukaj teh pet let kaj delal, ne pa zgolj privatiziral. Dobi lahko na teden po 4 funte, zraven pa sme še štiri funte zaslužiti.

Mislilim, da se bo z leti marsikateremu naših ljudi odvalil kamen skrbi od srca, ko se bo zavedel, da mu je ta možnost dana.

Na vsaki pošti se dobijo podrobna pojasnila o tej penziji, pa tudi pouk, kako je treba vlagati prošnje. Vprašajte za ORM S.A. 3a, ali pa samo za papir z naslovom: INFORMATION ABOUT INVALID PENSIONS. Tam boste dobili vsa pojasnila. Ni treba čakati, da pridete v tista leta, bolje je, če se že zdaj daste poučiti in ste pripravljeni za čas, ko boste upravičeni do te državne podpore.—Inf.

VICTORIA:

Melbourne: Poročili so se: Jože Vičič in Kristina Miklavc, Silvo Miklavc in Justina Vadjal, Albin Sarazin in Anita Smajila, Slavko Kosir in Vida Černigoj, Franc Cuz-

zolin in Marija Kruh, Ivan Burlovič in Bruna Jelenič; v Geelongu pa: Jože Gorup in Daniela Vičič. Vsem prav iskrene čestitke in veliko božjega blagoslova v novem stanu!

POROČNA PESEM

*Ljuba ženin in nevesta,
k svatbi v božjo hišo gresta,
za težavni novi stan
blagoslov zdaj bode dan.*

*Ko se sklepa zakon novi,
naj Gospod ga blagoslovi,
dolgo vrsto srečnih let
zakonski naj klije cvet!*

*Ta zaveza bode večna
in da vama bode srečna,
mašnik vaju združi naj
z blagoslovom svojim zdaj.*

*V božjo voljo se udajta
in desnici si podajta,
naj be dobro al hudo,
ljubita se prav zvesto.*

*Ženin blagi in nevesta,
za gotovo dobro vesta,
da je zakon sveta stvar,
skruniti ga pač nikar!*

OPOMBA: Note za 4 glasni zbor k gornji pesmi lahko dobite, če pošljete znamko za en šiling na naslov: Slovene Chaplain, Padua Hall, 19 A'Beckett St., Kew, Vic.

St. Albans: Ustanovili smo Slovenski klub in naš mladinski pevski zbor je nastopil pri Miklavčevanju. To dvojce se je vršilo na dan 3. decembra popoldne v dvorani župnije Srca Jezusovega pri nas v St. Albansu. Prav bo, da o tem izvejo Slovenci širom Avstralije.

Na ustanovitev kluba smo že dolgo mislili. Ne da bi hoteli delati kakšno konkurenco, ampak za boljše medsebojno povezavo. Ustanovni občni zbor je privabil nepričakovano majhno udeležbo. Nekateri so ostali doma zavoljo vremena, drugi so bili zaposleni s pripravami za prireditev. Zboro-

vanje je odprl g. Florentini s pozdravom domačinom in gostom iz Melbournea. Matični klub od tam je poslal svoje zastopnike: gg. Abrama, Peršiča, Česnika in Potočnika. Po pozdravnih besedah je na kratko oertal namen in cilj kluba. Nato je bila volitev odbora, ki je sestavljen takole: Preds: Jože Vah, podpreds. Ivan Gerbec, blagajnik Ivan Erjavec in revizor g. Čibej. Ob zaključku je g. Peršič čestital novemu klubu in v imenu matičnega kluba obljubil vso pomoč.

Sledil je nastop slovenskega mladinskega pevskega zbora pod vodstvom ge. Vadjalove. Takoj je treba posebej poudariti, da je to sploh prvi slovenski mladinski nastop v Avstraliji. Zato je prav, da o tem povem bolj obširno. Ga. Vadjalova, ki ji gre glavna zasluga za obstoj zbora, je vadila svoje male že tedne poprej, nastop je pa pokazal, da je trud obrodil uspehe. Otroci so dobro zapeli in želi burno odobravanje. Priznanje gre tudi razumevanju staršev, ki so pokazali, da jim je naša pesem pri srcu. Nastopilo je 12 otrok, ki naj jih kar po imenu navedemo: Bertosa Nives, Čibej Marko, Erjavec Vera, Florentini Peter, Gerbec Danica in Zvonka, Timošanič Dušan, Klavdij in Traudi, Vadjal Borut in Sonja, Vah Danica. Čast jim! Lahko bi naš zborček štel večje število otrok, če bi ostale družine, ki se tudi imajo za Slovence, temu primerno ravnale. Ako je kaj našega vredno ohraniti v tujini, je gotovo naša pesem. Zavedajmo se tega vsi, ki imamo v sebi kaj pravega slovenstva!

Pa še drug košček naših običajev smo zanesli sem v daljno Avstralijo. Imeli smo prvo Miklavčevanje. Res ni mraza tukaj, pa nas je vendar prireditev prijetno ogrela. Starejše so pogreli spomini, otroke pa Miklavčevi darovi. Da je Miklavčevanje dobro uspelo, sta se potrudila zlasti gg. Marko Zitterschlager in Furijan, drugi so jima pomagali. Navzoč je bil tudi župnik Rev. Reis, ki naj mu na tem mestu izrečemo javno zahvalo za njegovo razumevanje. Saj nam je že samo s tem zelo ustregel, ko nam je prepustil dvorano za naše uporabo. Zadovoljni smo se vračali na svoje domove in srca so nam vzklikala. Še bomo prirejali lepe slovenske nastope!—G.F.

Mladinski zborček v St. Albansu.

Sydney: Poročili so se: Vladimir Vidic z Aldono Bergrynas, Ludvik Kovačič z Ivanko Pibrovec, Zlatka Šmuc, Gržina Franci z Lucy Billis, Jakob Kunčič z Jožefo Perko, Stan-ko Grmek z Zalko Cole, Ignacij Čau s Frančiško Baša, Franc Tomažič z Justino Tomšič, Franc Pečar z Jožico Umer, Aleksander Jeglič z Marijo Simenčič in Dušan Saksida z Marico Bevc.
Čestitamo in vso srečo želimo!

Sydney: Dušana in Danico Karbič je razveselila prvorojenka, ki so ji pri krstu dali ime Daria.
Milanu in Ljudmili Jazbec se je rodila hčerka, ki so jo krstili na ime Marija Vesna.
QUEENSLAND—
Brisbane: Poročili so se: Ado Grilanc z Marijo Vidigoj, Miroslav Celin z Rozino Iskra, Franc Breskvar z Emilijo Smoljan, Lojzka Tomažin. Čestitamo in mnogo sreče!

VESELI NAS, da se je vsaj toliko snovi nabralo za objavo pod naslovom: Križem avstralske Slovenije, kolikor je imamo v tej številki. Želeti bi je bilo dosti več. MISLI morajo biti nekaka slika na-

šega življenja in početja tu. **NUJNO PA PROSIMO:** pošiljajte nam poročila in dopise iz naselbin! Le tako bo mogoče, da se bo naša želja izpolnila.—U r e d n i š t v o.

DOMAČE KRANJSKE KLOBASE

ZITNIK

dobite dnevno v slovenski trgovini
29 Cleveland St. (Broadway), Sydney

Odprto vsak dan od 8 ure do 8 ure, tudi ob sobotah in nedeljah. Vsako nedeljo se servirajo vroče kranjske s kislim zeljem in pijačo po želji.

OBŽALUJEMO, da je bila v božični številki pomota. Stalo je: 2 Cleveland St., namesto 29 Cleveland St. Ured.

Slovinci

v Perthu in okolici!

Kupujte vse svoje potrebščine
največji trgovini apadne Avstralije

pri BOANS-u

NAKUP in PRODAJA

hiš, zemljišč, trgovim, stanovanj.

LYENKO URBANCHICH

pri firmi

DEAN & ALLAN

246a Victoria St., Kings Cross, Sydney

FA2745

::

FA4848

Zasebni naslov: L. Urbanchich
232 Alfred St., North Sydney

A V E M A R I A

je lep verski mesečnik, ki prihaja iz Amerike.

POVERJENIK ZA VSO AVSTRALIJO je:

Rev. Bernard Ambrožič,
Padua Hall, 19 A'Beckett St.
KEW (Melbourne) VIC.

V vseh zadevah tega lista se obračajte nanj!

VELIKONOČNI PRAZNIKI SE BLIŽAJO — NE POZABITE SVOJIH DOMA

STANDARD PAKETI firme DR. J. KOCE, PERTH, W.A.

(prevozní stroški so v cenah že vključeni)

Podroben CENIK je bil objavljen v božični številki

No. 1: 3 kg kave Santos extra prima Ia 1 kg rozin 1/4 kg popra 1/4 kg čaja Ceylon	No. 7: 3 kg kave Minas Ia 20 kg ameriske moke (00) 10 kg sladkorja kristal 10 kg makaronov belih Ia 5 kg riza Carolina Helios 1 kg rozin Ia 1 kg smokev suhih
4 1/2 kg £4.10.0	50 kg £11.2.0
No. 2: 3 kg kave Santos extra prima 5 kg riza Carolina Helios 1/4 kg čaja Ceylon 1/4 kg popra 1/4 kg cimeta	No. 8: 2 kg kave Santos extra prima 2 kg olivnega olja 2 kg riza Carolina Ardizzone 5 kg ameriske moke (00) 2 1/2 lbs (1 kg) svinjske masti 2 1/2 lbs (1 kg) surovega masla 1 kg sunke 1 kg ogrske salamt 1/2 kg kondenz. mleka 1/2 kg cokolade 1/2 kg kakao 1/2 kg karamelnih bonbonov 1/2 kg čaja Ceylon 1/2 kg popra 1/2 kg cimeta 10 strokov vanilije 10 vrecic kokosje juhe z rezanci
9 kg £6.4.0	20 1/2 kg £13.6.0
No. 3: 3 kg kave Santos extra prima 3 pari Nylon nogavic Ia	No. 9: 1 kg kave Santos extra prima 1 kg rozin Ia 1 kg cokolade 1/2 kg kakao 2 kg riza Carolina Helios 2 kg sladkorja kristal 3 lbs masti 3 stroki vanilije 3 vrecice kokosje juhe z rezanci
8 kg £5.4.0	9 kg £5.0.0
No. 4: 100 lbs. (45) ameriske moke (00) 10 kg sladkorja kristal 5 kg riza Carolina Helios 10 kg makaronov, belih Ia	No. 10: 10 kg ameriske moke (00) 10 kg sladkorja kristal 10 kg spagetov Ia 11 1/2 lbs (5 kg) svinjske masti 5 kg riza Carolina Ardizzone 3 kg kave Santos extra prima 1 kg toaletnega mila 1 kg mila za pranje 15 1/2 kg £12.8.0
70 kg £10.10.0	
No. 5: 3 kg kave Minas Ia 5 kg sladkorja kristal 5 kg riza Carolina Helios 8 kg makaronov belih Ia 7 kg spagetov belih Ia 2 kg olivnega olja 2 kg rozin Ia 3 kg svinjske masti 15 kg ameriske moke (00)	
50 kg £12.16.0	
No. 6: 3 kg kave Minas Ia 1 kg cokolade mlečne 5 kg riza Carolina Helios 5 kg sladkorja kristal 1 kg olivnega olja 1/2 kg toaletnega mila 200 gr popra 200 gr čaja Ceylon 100 gr. cimeta 10 skatljic sardin	
18 kg £9.0.0	

ZASTOPNIK FIRME ZA N.S.W.:

MR. R. OLIP, 44 Victoria Street, POTTS POINT, SYDNEY, N.S.W.

ČE STE SE PRESELILI,

sporočite na naslov MISLI spremembo takole:

Moj stari naslov.....

Moj novi naslov.....

Moje ime (krstno in družinsko).....

PROSIMO, PIŠITE RAZLOČNO!

ZA ZGLEd

Oglasil se je Silvester Mugerli in prinesel naročnino zase in za Friderika Družino. Povedal je: Pokazal sem mu božično številko. Z veseljem jo je vzel in rekel: NISEM ŠE VEDEL, da imamo v Astraliji svoj slovenski list. Prav vesel sem ga. Tu imaš FUNT, naroči mi ga! Gotovo je še veliko takih širom Astralije, posebno med tistimi, ki so nedavno prišli v deželo. Posnemajte zgled pozornega Silvestra.

Dobro uro poneje je potožil materi: Mama, 40 dohtarjev sem res srečno odgnal, ampak enega mi moraš vendar poklicati.

Lačen deček se je najedel v domačem sadovnjaku zelenih jabolk. Med hrustanjem jabolk je mislil na znani pregovor: Jabolko na dan drži zdravnika stran. To misel ga

Dobi v odgovor: Morda bi ga jahal, pa si ga ti požrl. je junačila, da si jih je privoščil kar 40.

Debeluhar sreča znanca, ki ima močno krive noge, pa ga podraži: Prijatelj, ti hodiš kot bi jahal na sodu.

Ispod Triglava

MARIBOR. — V zadnjem času se po trgovinah dobi že zelo dosti stvari. Tako se lahko kupi: radio aparat, šivalni stroj, pisalni stroj itd. Vse te razstavljene stvari precej omamljajo čustva tujcem, ki se ne morejo načuditi—progresivnosti komunističnega režima. Rešitev te uganke pa leži samo v cenah. Pisalni stroj stane od 400.000 do 1.000.000 dinarjev, radio aparat od 150.000 do 800.000 din, ročni stroj za računanje 450.000 din in električni 1.450.000 itd. Kmet, odnosno mali posestnik, sploh ne more več kupiti železnega pluga, kajti cene istim so za ubogega trpina nedosegljive.

DOMŽALE. — V Domžalah so imeli sejo občinskega odbora Socijalistične (Komunistične) stranke, ki se je je udeležila komaj tretjina odbornikov. Vsi odborniki so člani komunistične partije. Vse kaže, da so se komunisti — tretjega reda — naveličali neumnega blebetanja in načrtnega zapravljanja časa.

TRBOVLJE. — Cena na trgu v Trbovljah: jajca 20-35 dinarjev, jabolka 40-50, zelje 26, korenje 46, mleko 40, goveje meso 250-300, svinjsko meso 330-380, kruh iz črne moke 48, kruh iz bele moke 85, žemlje 8, krompir 18-20 din. Trgovine prodajajo uvoženo mast, ker domače nimajo, po 390 din, olje 380 in surovo maslo 660 dinarjev itd. — Ubogi knapi — kam ste prijadrali s svojo socializacijo!

LJUBLJANA. — Sin bivšega milijonerja in sedanji državni sek-

retar za zunanje zadeve Koča Popovič je na akademiji ob proslavi desetletnice Zveze novinarjev FLR Jugoslavije v Zagrebu dobesedno povedal sledeče: „... tisk socialistične Jugoslavije izpolnjuje svoje nalogo predvsem zato, ker je svoboden.“ „Priljubljeni maršal“ Tito pa je povedal še več: „... Zelo važno je, da naš tisk in radio nista bila niti nista sedaj orodje propagande, temveč imata predvsem vlogo golega informatorja, vlogo kroničarja naše socialistične stvarnosti...“ Te dve izjavi spadata v „Toti list“ in ne na prvo stran „Borbe“.

ŽREČE. — Lansko leto je tovarna kovanega orodja v Žrečah zgradila v okviru investicijskih del tudi poslopje, v katerem so razen sobe (v njej se le redko v času odmora ali uradnih obiskov delavci okrepčujejo) še prostori za umivanje in garderobne omarice za 600 ljudi. Vsi delavci in uslužbenci so se že veselili, da jim ne bo treba več shranjevati obleke na delovnih mestih v tovarniških prostorih, niti ne skrbeti, kje se bodo po delu umili. Bridko pa je bilo njihovo razočaranje, ko so zvedeli, da jim republiška sanitarna inšpekcija ne dovoli uporabljati prostorov v novozgrajenem poslopiju. Novozgrajeni prostori služijo samo za razne obiske tujih državnikov in deputacij ter seveda tudi za slikanje. Tujim gostom hočejo komunisti pokazati, kako skrbijo za delavno ljudstvo, ali pa objavljajo slike v propagandnem časopisju.

POGOVOR DVEH PROFESORJEV

„Ti, meni se zdi Avstralija zmerom bolj monotona.“

„Moraš si jo bolj natanko ogledati, pa boš videl, da ni tako strašno enolična.“

„Tvoj odgovor me je naravnost frapiral.“

„Ne razumem, zakaj, sem te tako presenetil.“

„Torej res misliš, da bom moral svoje mnenje revidirati?“

„Čisto zares mislim, da ga boš morale predrugačiti.“

„Pa menda ne kar fundamentalno?“

„Morda res ne prav temeljito, vendar pa vsaj deloma.“

„Po moji sodbi je tvoja hvala Avstralije gola demagogija!“

„Pa res ne vem, v čem naj bilo varanje in slepljenje, če svoje mnenje odkrito povem.“

„Čudim se ti, da tako govoriš, ko drugače tako rad kritiziraš.“

„Imaš prav. Zelo rad presojam in ocenjujem to in ono.“

„To ti je menda v naturi.“

„Bo že res. Po naravi sem tak.“

„Zakaj pa nisi konsekventen? Avstralija je že na prvi pogled pusta, ti si pa poln entuziazma zanjo?“

„Čisto dosledno sem ti povedal, da moraš Avstralijo videti, potem si morda pridobiš nekaj navdušenja zanjo.“

„No, naj bol! Nazadnje ti moram to koncedirati.“

„Veseli me, da mi to reč priznaš.“

„Doslej sem te imel kar za kriminalca.“

„Nikar, nikar! Zavoljo tega pa vendar še nisem zločinec!“

„Kakor se vzame. Večkrat sem te že mislil pozvati, da se mi izkaži z legitimacijo.“

„To bi ne bilo nič hudega. Saj svojo izkaznico zmerom nosim pri sebi.“

„Pa zakaj tako nagajivo reagiraš na moje besede? Zmerom nalašč rabiš drugačen terminus kot jaz. To me naravnost iritira.“

„Le čemu bi te to dražilo? Jaz ti čedno po domače odgovarjam. Moji izrazi so prav lahko umljivi.“

„No, pa pustiva to! Če bi jaz realiziral tvojo sugestijo in bi si šel ogledovat Avstralijo, ali bi bil po tvojih mislih prihodnji najin dialog zelo interesanten?“

„Da! Če bi ti uresničil, kar ti prigovarjam, sem prepričan, da bi bil najin prihodnji pogovor jako zanimiv.“

„Zdaj mi pa res nič več ne imponiraš. Vidim, da me resnično samo frocljaš.“

„Ni mi do tega, da bi se pred teboj postavljaj. Nekoliko zavravam te pa res. To pa zato, ker brez vse potrebe vpletaš neblagglasne tujke v svoj govor, ko imamo vendar za vsako misel dosti lepih domačih besed.“

„Če je pa tako, moram reči, da svoje prijateljstvo z menoj samo fingiraš. Odnosi med nama postajajo zmerom bolj komplicirani.“

„To pa ne bo nič res! Popolnoma nič ne hlinim prijateljstva. Ne vidim, kako moreš trditi, da bi bili najini odnosi zmerom bolj zapleteni.“

„To moraš priznati, da kakšne fineše v svojih odgovorih nisi kazal.“

„Žal mi je, da nisem kazal večje rahločutnosti.“

„Torej si pripravljen moliti Mea culpa?“

„Moja krivda, moja krivda, moja velika krivda!“

„Tedaj pa lahko noč! Ločila se bova brez vsake indignacije.“

„O, seveda! O nejevolji ali užaljenosti pri meni ne more biti govora. Lahko noč!“

Janko Jež.

PABERKI in OBLANCI

MEGLA

Megla je največji sovražnik cestnega prometa, saj zavira promet in povzroča mnoge cestne nesreče.

Na kratki, zato pa zelo lepi cesti na vzhodni obali ZDA, na znanem New Jersey Turnpike, postavljajo na vsakih štiri sto metrov desetmeterske drogove. Na vsakem drogu je pritrjen orjaški lijak z obsežnim ventilatorjem, ki ga poganja elektromotor z močjo 30 konjskih sil. V neki določeni razdalji od drogov so na nizkih podstavkih postavljene „magične oči“. Fotocelice, ki izžarevajo infrardeče žarke, so za človeško oko nevidne. Če pa se med fotocelico in žariščem infrardečih žarkov pojavi megla določene gostote.

TA PA ZNA . . .

V Michiganu je policija aretirala Melvina Rena, ker je vozil svoj avtomobil po pločniku. Opravičeval se je z besedami: Veste, bil sem preveč pijan, da bi se upal z avtomobilom na cesto.

DA SE NE POZABI

Neka žena v Avstriji, ki ima poleg moža še dva otroka, je izračunala, da pomije na leto 7200 krožnikov, 3600 skodelic, 12.600

žlic, vilic in nožev. Najmanj 1800-krat mora pomiti lonce, ponve itd. Vsa ta posoda tehta na leto 5000 kilogramov in vsa ta teža potuje skozi njene roke. Pri čiščenju porabi 11 kg čistilnih pripomočkov in 950 litrov tople vode. Res — uboge gospodinje!

ŠEL JE PREDALEČ

Aga Khana obkroža številna služinčad. Med to spada tudi sluga, ki ima delikatno dolžnost, in sicer to, da zbira vse nohte in lase, ki jih odrežejo njegovi visokosti ter jih spravlja v posebne stekleničke, ki jih potem prodajajo kot škapulirje. Trenutno je to službeno mesto prazno. Dosedanjega slugo, ki je imel nalogo zbirati Aga Khanove lase in nohte, so odpustili, ker je prodaja teh stekleniček v zadnjem času preveč narasla. Služabnik je namreč, videč, da gredo ti škapulirji dobro v prodajo, polnil stekleničke tudi z drugimi nohti in lasmi, da celo z živalskimi.

SREČNI OTROCI . . .

Prvenstvo v trajanju šolskih počitnic ima vsekakor Italija, saj imajo šoloobvezni otroci v tej deželi kar 192 prostih dni v letu. Dijaki v drugih deželah jih imajo mnogo manj. Tako imajo otroci v Avstriji 85 dni šolskih počitnic, na Nizozemskem 93 dni, v Veliki

Britaniji 94 dni, v Kanadi 102 dneva, v Franciji 114 dni, v Združenih državah Amerike 116 dni, na Irskem pa 130 dni.

ŠE TEGA JE TREBA

V belgijskem mestecu Marchienne au Pont si je izmislil župan zanimivo novost za mlade zakonske pare. Ko pride na ženitbeni urad bodoči zakonski par, jima župan vso poročno ceremonijo snema na gramofonsko ploščo. To ploščo zakonski par lahko odnese domov kot poročni dar. Vendar ta poročni dar ni povsem brezplačen, ker morajo zakonci plačati stroške snemanja, čisti dohodek od tega pa gre v dobrodelne namene. Zakonci lahko tako skozi vse „srečno zakonsko življenje“ poslušajo svoj usodni „da“.

OMEJITEV

V Siriji smejo ženske šoferke na večjo dopustno hitrostjo 50 km na podeželskih cestah voziti z največjo dopustno hitrostjo 50 km na uro, v mestih pa samo 15 km na uro.

V Mehiki lahko mož toži ženo za ločitev zakona, če vozi avto brez njegovega dovoljenja, ali pa če mu izmakne avto za kako vožnjo na lastni račun.

V Pakistanu morajo ženske zaradi prekoračenja hitrosti plačati

petkratno globo od tiste, ki je določena za moške.

SOVJETI VEDNO PRVI

Sovjetska enciklopedija slavi kot pionirja ruskega letalstva pokojnega Stanislava Fadejeviča Dorižinskega. Bil je prvi, ki je preletel Baltik, toda po podatkih enciklopedije je našel žalostno smrt pri letalski nesreči leta 1912. Baltik je sicer preletel, umrl pa ni, ker živi kot emigrant v Nici.

RABIL JE . . .

Pred sodiščem v Budimpešti je žena obtožila moža, da ji je ukradel zobovje in ga prodal. Med ogorčenim zakonskim prepirom je ženi zdrknilo zobovje iz ust, mož ga je z vso naglico pobral in jo ubral iz stanovanja. Zobovje je prodal, za izkupiček pa si je kupil klobuk in dve kravati. Za to tatvino so ga obsodili na mesec dni zapora.

EDINO PRAVILNO

Ko so 98-letnega Carla Bakerja vprašali, čemu pripisuje svoje dolgo življenje in kaj svetuje drugim ljudem, da bi prav tako dolgo živeli, je odgovoril: „Dihajte, nikar ne prenehajte dihati!“

Iz pisarne Slovenskega duhovnika

POJASNILO O POSTNI POSTAVI

Vsi vemo, da se mora katoličan zatajevati. Vemo, da nam poleg drugega zatajevanja Cerkev nalaga tudi nekaj tako imenovanih „postnih dni“.

Za nekatere od teh dni je zapovedan samo „zdržek“. To se pravi, da tiste dni ne smemo jesti mesa in mesne juhe, drugih jedi si pa lahko privščimo do sitega, kolikorkrat se nam zdi potrebno. Po angleško se pravi zdržku: „abstinence“.

So pa nekateri drugi dnevi v letu, ko se ne smemo več ko enkrat do sitega najesti, pa smemo jesti tudi meso. Ti dnevi so zares „dnevi posta“. Post se pravi po angleško: „fast“.

In še nekaj dni v letu je, ko sta predpisana oba načina „postnega“ zatajevanja: zdržek in post. To se pravi, da na take dni ne smemo jesti mesa in mesne juhe, pa tudi z drugimi jedmi se ne smemo nasiti več ko enkrat na dan.

Zdaj pogledimo, kateri so zgoraj omenjeni dnevi v Avstraliji.

1. SAMO „zdržek“, ki veže katoličana od sedmega leta starosti naprej, so vsi PETKI v letu. Torej TUDI v Avstraliji katoličan noben petek ne sme jesti mesa. Izjema bi bila, če kaj drugega res nima, če ni zdrav ali če ima ZARES izredno težko delo.

2. SAMO „post“, ko smemo jesti meso, ne smemo se pa več ko enkrat do sitega najesti, je vse dni v štiridesetdanskem postu (pred veliko nočjo), razen nedelj in petkov. Ob nedeljah odpade oboje, zdržek in post, za petke bo pa povedano v točki 3.

3. OBOJE, zdržek in post, ja pa SAMO: na pepelnico (Ash Wednesday), vse petke 40 danskega

posta in kvaterne petke, ki pridejo 4 krat na leto in jih pokažejo katoliški koledarji.

DOSTAVEK: Iz gornjega sledi, da DAN PRED BOŽIČEM v Avstraliji ni ne zdržka ne posta. Na VELIKO SOBOTO je pa samo post, ne pa zdržek, zato se meso sme jesti, pa do sitega samo enkrat na dan.

Post, ki pomeni pritrganje pri jedi, veže katoličana, ki je dopolnil 21. leto starosti in še ni star 59 let. Pred 21. letom in po 59. letu mora paziti samo še na to, kateri so dnevi „zdržka“.

Ker je pa „postna postava“ samo cerkvena ustanova, neha obvezovat, kadar bi jo bilo ZELO TEŽKO držati. Kdor ni zdrav, ima jako težko delo ali živi v drugače zelo težkih okoliščinah, ni dolžan držati postne postave. Ni pa dovolj opravičen vzrok, če kdo zato je meso, ker „ga tudi drugi okoli njega jedo“, ali pa, „ker ga je kuharica pač skuhalo“.

Kdor je v dvomu, če ga postna postava veže ali ne, naj se posvetuje s svojim duhovnikom pri spovedi ali tudi drugače.

POSTNA

*Daj mi, Jezus, da žalujem,
smrt, trpljenje objokujem,
ki si Jagnje ga prestal,
greh izbrisal, milost dal.*

*Jezus, daj, da tvoje rane
nas presunejo kristjane,
in trpljenje prebridko
naj pomoč nam v smrti bo!*

PAMETNO MISLI

V Minneapolis je nek podjeten človek odprl agencijo za zamenjavo poročnih daril, kajti znano je, da novoporočeni pogosto dobijo v dar več istih predmetov, katerih ne morejo vseh uporabiti. V izložbi omenjene agencije v Minneapolisu je naslednji napis: „Tu se zamenja vse razen zakonca.“

KAMELA NA MIZI

Pri poročnih obredih palestinskih beduinov je v navadi, da prinesejo na mizo najprej pečeno kamelo, ki zgleda na videz samo kamela. Toda, v kameli sta dve pečeni ovci, v kokoših ocvrte ribe, v ribah pa ocrta jajca. To je v resnici pravi beduinski rebus.

POSTAJAMO VIŠJI

V raznih krajih sveta so v zadnjih časih opazili, da čedalje bolj raste odstotek ljudi z nadpovprečno višino. Zadnja vojaška statistika v ZDA to posebej potrjuje. Po tej statistiki je danes v ZDA 45 odstotkov več moških, ki merijo nad 1,75 metra, kot pa jih je bilo leta 1918. Celó za 70 odstotkov se je

zvišalo število moških, ki so visoki nad 1,80 metra. Pa tudi ženske postajajo vedno večje.

MALO PREZGODAJ . . .

V Bruslju se je prvič sestal „Odbor za sprejem prvega Marsovca, ki bo položil nogo na belgijska tla“. Kakor piše belgijski list „La Croix“ je odbor določil, kako naj bi potekal tak sprejem 1. cocktail, med katerim bodo servirali samo šampanjec, 2. turistični izlet po mestu, 3. služba božja, in 4. izprehod po nočnih lokalih.

Kaj pa če bo ta Marsovec le redka rastlina, ali če bo nekakšen stroj?

Odbor je predvidel tudi to možnost. Če bo Marsovec neka rastlina, ga bodo namestili v bruseljskem botaničnem vrtu, če pa bo stroj, ga bodo postavili v razstavní salon.

PREVIDEN MOŽ

Blankov urad (zahodnonemško vojno ministrstvo) dobiva vsak dan ponudbe čudovitih patentov, od „aparata, ki vnaša zmedo v sovražne vrste“, smrtnih žarkov, ki jih iznajditelj grozi prodati Ru-

MELBOURNE—

V petek 2. marca 1956 zvečer ob 7.30 postna pobožnost za Slovence v ST. CARTHAGE CHURCH, Parkville, Royal Parade. Po pobožnosti spovedovanje.

Poskrbite za LJUDSKO PETJE! Postne in blagoslovne pesmi. Vsa cerkev naj poje!

Pred pridigo bodo podana vsa oznanila za naše nadaljnje pobožnosti do velike noči. Pridite v velikem številu, da bo cerkev polna kot je bila za polnočnico! NE POZABITE: Zvečer 2. marca!

Verjetno bo nekaj podobnega v postu tudi v St. Albansu, pa to še ni dovolj ugotovljeno. Kadar bo, bo oznanjeno v cerkvi Srca Jezusovega.

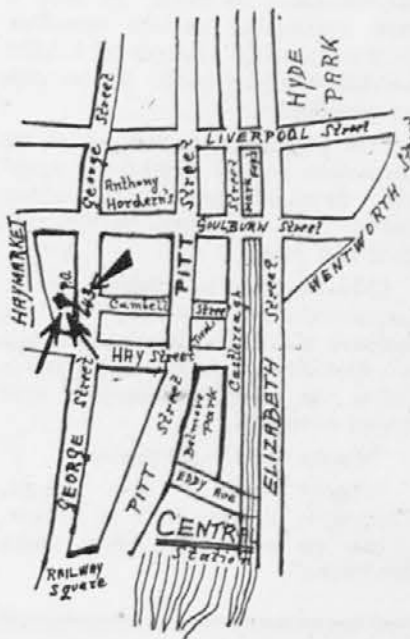
P. Bernard Ambrožič.

SYDNEY—

Priobčujemo zopet kažipot, kako se pride do cerkve na GEORGE St., kjer lahko opravite sv. spoved v svojem jeziku dvakrat na mesec:

1. Vsako soboto PRED PRVO NEDELJO V MESECU od 4-5 popoldne;

2. Vsak četrtek PRED PRVIM PETKOM enako od 4-5 popoldne. SVETA MAŠA za SLOVENCE v

kapeli pod cerkvi sv. Patricka bo zopet v nedeljo 11. februarja (DRUGA v mesecu!) ob pol enajstih, pred mašo spovedovanje.

WOLLONGONG—

V katedrali v Wollongongu bo sveta maša s pridigo za Slovence v nedeljo dne 29. januarja POPOLDNE OB PETIH.

Spovedovanje od TREH naprej. Zavoljo varnosti, če bi namreč MISLI še ne bile v rokah rojakov, so bila razposlana posebna pisma. Ali smem upati na obilno udeležbo?

P. Rudolf Pivko.

OPOZORILO

Katoliški imigracijski urad naproša, da objavimo: Ko prisegate na sveto pismo o priliki prejema državljanstva, vam oblasti predložijo nekatoliško izdanje te svete knjige. Preden odidete, vam ponudijo, da vzamete sveto pismo s seboj. Kot katoličani ne smete brati nekatoliškega izdanja svetega pisma, zato vsako tako ponudbo vljudno odklonite. Ni vam dovoljeno niti to, da imate nekatoliško izdanje svetega pisma doma v svoji knjižnici. Prosimo, po tem navodilu se dosledno ravnajte.

som, do triumfalnih koračnic za novo vojsko. Najoriginalnejši pa je izumitelj, ki zahteva, naj mu nakažejo na neko švicarsko banko 200 dolarjev, potem pa jim bo povedal nekaj v svojem tajnem orožju..

VLJUDNOST

Britanski gledališki igralec Clive Brook velja za najvljudnejšega med vljudnimi Angleži. Kamnoseku je naročil, naj na njegov nagrobnik vkleše naslednji stavek:

„Oprostite, prosim, da ne morem vstati in se vam zahvalit za obisk!“

AVTOMACIJA

V Clevelandu v ZDA je pred kratkim začela obratovati nova Fordova tovarna cilindriških blokov. Tovarna izdelava dnevno 5000 motorjev in pri tem zaposluje samo 41 delavcev. Delavci sede samo v kontrolnih kabinah in opazujejo rdeče, zelene in rumene žarnice, ki kažejo, kj se je avtomatični postopek ustavil.

NOV NOS . . .

Znanstveniki kalifornijske univerze so izdelali aparat ki beleži

razne vonjave in tako ugotavlja svežost prehranbenih proizvodov. S tem aparatom bo mogoče zaznati tudi začetne faze kvarjenja hrane, kar s človeškim vonjem ni bilo mogoče.

ČUDNA OPOROKA

Pariški bankir Robert Bernhard je zapustil takole oporoko: Vsak, ki se bo udeležil njegovega pogreba, se lahko brezplačno napije v vseh gostilnah mimo katerih se bo pomikal pogrebni sprevod. Sam je tudi določil pot po kateri naj gre pogreb. Pogreb se je pomikal mimo 27 gostiln, pogrebni sprevod pa je bil tolikšen da je bil promet najresneje ogrožen!

TUDI ONE . . .

Raziskovalci delovnih storilnosti so ugotovili, da vsak udar na tipko pisalnega stroja pritiska s silo 400 gramov. To znese pri spretni tipkarici, ki napiše dnevno po štiri-deset trgovskih pisem po petnajst vrst, skupno 14,4 ton. Tipkarica porabi torej prav toliko energije kot težak pri gradbenih delih, če dela v akordnem delu.

JAZ IN BANKA

(Iz Snowy River, slovenski predel.)

Z menoj je tako. Komaj stopim v banko, sem že ves zmesan. Uradniki me zmešajo, okenca me zmešajo, pogled na denar me postavi na glavo. Naj povem še bolj na kratko. Kakor hitro prestopim prag banke, postanem popoln bebec. To se pravi, postanem idiot in sem popolnoma neodgovoren.

Te uvodne besede so bile potrebne, da se bo razumelo, kar mislim zdaj povedati.

Zgodilo se je, da so mi povišali plačo. Dobil sem za dva tedna dela 14 funtov več. Jasno mi je postalo, da je samo banka tak prostor, kjer bo moj preostajajoči denar varno spravljeno.

Prestopil sem torej prag banke in se boječ ozrl okrog. Od nekod mi je tičalo v glavi, da če hočeš odpreti bančni račun, se moraš posvetovati z direktorjem. Ampak kje naj ga najdem?

Stopil sem k oknu, ki je imelo napis "Cashier". To bo samo blagajnik, sem si rekel, pa direktorja mora poznati. Mož je bil visok in mrzel človek. Pogledal me je tako, da se mi je zmešanost podvojila.

"Bi lahko govoril z direktorjem?" sem zajecjal, kakor da vprašam, kdaj bo mojega očeta pogreb. Dostavil sem še, da sem popravil prvi vtis: "Med štirimi očmi".

"Seveda!" je odgovoril velikan zelo važno. Takoj je poklical direktorja in v trenutku sem stal pred njegovo ravnateljsko veličino. "Ste vi direktor?" sem vprašal, čeprav, za prmojkokuš, je bilo vprašanje nepotrebno.

"Sem!" je na kratko prikimal.

"Bi lahko govoril z vami, tako rekoč, med štirimi očmi?"

Zakaj sem spet dostavil, da med

štirimi očmi, mi je nerazumljivo. Puhlica mi je pač ostala na jeziku od prej, pa sem jo zinil.

Direktor me je zaskrbljeno pogledal. Seveda je mislil, da mu imam povedati veliko skrivnost.

"Pojdite z mano", je odsekal in že sva bila v njegovi zasebni pisarni.

"Tu naju nihče ne bo motil", je dejal in zaklenil vrata. Postalo mi je neprijetno.

"Izvolite sestiti!"

Sedla sva in strmela drug v drugega. Hotel sem spregovoriti, pa mi grlo ni dalo glasu.

"Ste od Pinkerton agencije, če se ne motim?" je končno vprašal direktor.

Vprašanje je moje neugodje še povečalo. Torej me ima za privatnega detektiva! Kako naj se izmažem?

"Ne, od Pinkertonove agencije pa nisem", sem zinil tako čudno, da je moja beseda še povečala skrivnostnost na meni. Pa zdaj je tudi ravnatelj postal nerodno. Je menda mislil, da sem od kakšne konkurenčne agencije. Skušal sem ga potolažiti.

"Da po pravici povem, sploh ne pripadam nobeni detektivski agenciji. Želel bi samo odpreti bančni račun. Ves svoj denar mislim zaupati vaši banki".

Oddahnil se je, obdržal je pa popolnoma uraden obraz. Bral sem njegove misli: Ta človek mora biti sin Davida Jonesa ali je pa podedoval vse rudnike uranija v centralni Avstraliji.

"Visoke vsote?" je vprašal.

"Precej visoke" sem siknil. "Zaenkrat bi rad vložil 14 funtov, potem pa nadaljnjih deset vsaka dva tedna".

Tedaj se mu je vsa napetost sprostita. V hipu je postal kar nevljuden.

"Mister Gibson", je zaklical nekam preko hodnika, ta gospod želi odpreti bančni račun in vložiti 14 funtov!"

Meni je pa dejal "zbogom", pritisnil na gumb in videl sem, kako so se odpirala v steni železna vrata.

"Zbogom", sem rekel in nameril korak skozi tista vrata. Še malo, pa bi bil v varnostni shrambi velike banke.

"Hej, kam pa, kam?" je z neko grobostjo zatulil ravnatelj in mi pokazal druga vrata. Tako sem bil srečno na hodniku.

Vrnil sem se k blagajnikovemu oknu. Potegnili sem levico iz žepa in vrgel predenj šop funtov s hitro in nervozno kretnjo hazardnega igralca. Čutil sem, da mi je obraz mrtvaško blede.

"Nate!" sem dejal, "tu je ves znesek".

Glas mi je bil tak, da je blagajnik vedel, kaj mislim: "Hitro naj bo opravljena ta mučna zadeva, dokler sem še pri močil!"

Uradnik je vzel denar in ga dal drugemu uradniku. Meni je pomolil formular, naj napišem vsoto, na drug papir sem se podpisal. Dvignil sem oko od papirjev, pa nisem ničesar videl. Banka je plesala okoli mene kot nora.

"Sem opravil?"

"Opravili ste", je bil odgovor.

"Zdaj bi rad takoj vnovčil svoj ček".

To se mi je zdelo potrebno, ker mi je prišlo na misel, da bom štiri funte takoj potreboval za razne majhne izdatke. Nekdo mi je pomolil skozi okno čekovno knjižico, drugi mi je kazal, kako je treba ček napisati. Ljudje okrog mene so morali imeti vtis, da sem na novo pečen milijonar. Spisal sem ček in ga porinil uradniku.

Začuden je ogledoval najprej ček, potem mene. Šele tisti hip sem se zavedel, da sem bil napisal 14 namesto 4. Imel sem občutek, da sem prekoračil mejo razumevanja in bi bilo zastoj razlagati pomoto. Vsi uradniki so prenehali s pisanjem in zijali vame. Počutil sem se neskončno nesrečnega in sem sklenil, da skočim v praznino.

"Kako? Hočete takoj dvigniti celo vsoto?"

"Da, celo vsoto!"

"In s tem zaključite račun?"

"S tem zaključim račun!"

"Ne mislite nič več vlagati pri nas?"

"Nič več!" sem izdaval z velikim trudom.

Tedaj mi pa prišla idiotska misel, da si nadenem masko človeka, ki se samega sebe vražje dobro zaveda.

"Nimmermehr!" sem pribil še po nemško.

Uradnik se je pripravil, da me izplača.

"V kakšnih bankovcih?" je vprašal.

"V desetakih!" sem dejal brez pomisleka.

Ponudil mi je desetak, ki sem ga vzel s tresočo se roko.

"In kako štiri funte?"

"V bankovcih po en funt!"

Tudi te sem v redu dobil. Potem sem jo curkoma vlij iz banke. Za menoj so se smejali, da so se vdiral stropi.

Od tistega dne nosim drobiž za vsakdanje izdatke v hlačnem žepu, prihranke pa spravljam v staro nogavico.—Zeleni Jurij.

+ + +

Trgovec odjemalcu: Od zadnjič mi dolgujete 10 šilingov. Ali ste pozabili?

Odjemalec: Ne, nisem še pozabil. Dajte mi časa.

CVETJE V JESENI

15.

DR. IVAN TAVČAR

9.

Zopet sem bil v mestu, zopet v mlinu, ki melje za mlinarja, za tistega pa ne, ki je prinesel mlet. Vsega sem pogrešal, kar se je bilo zadnjih šest tednov zvezalo z mojim življenjem: najprej gorskega zraka, katerega sem moral zamenjati z izpuhi ljubljanskega barja; pogrešal sem pa posebno kmečkih obrazov ter se le s težavo privadil no obrite in umite kakor tudi na vaše ženske obraze in na nemogoče vaše obleke. In kaj naj govorim o svojem delu, ki tako rekoč nobeno delo ni: kakor bi ejal pesek na razorano njivo ali pa pekel potice iz rumene ilovice. ★ Razkačili so me tudi prijatelji, razkačile prijateljice. Kdor me je srečal, mi je silil pod nos, kako krepak in mlad sem videti. Moj zdravnik — da se mi je slaba volja do skrajnosti pomnožila — mi ni dal miru, da me je smel vestno in točno preiskati. Prekljuval mi je hrbet in prsi, tipal me okrog srca in jeter, potem pa sodil: pljuča kakor hlod, srce kakor risovo in tudi jetra so se prav čedno skrčila do svojega dopustnega obsega. Potem je še zakričal: „Zdaj vidiš, kako pomaga dober svet! Da zopet ne začneš preveč piti, zverinal!“ ★ Tudi gospod Bon me je srečal in gostobesedil: „Tak si kot rožal! Ni vraga, da bi se ne ženil. Pridi k nam kaj pogledat!“ — Med tem časom se je bil revež oženil. — „Z ženo imava zate že nekaj izbranega.“ Ker ni hotel izginiti v devete deželo, sem ga pustil sredi ceste, ne da bi mu kaj odgovoril. Še to! Ko sem bil vendar sklenil, da pred letom dni ne izpregovorim o ženitvi. ★ Vzlic temu sem neprestano mislil na svojega dekliča na Jalovem brdu, in to še celo pri delu, ko sem koval najdolgočasnejše tožbe. Njena podoba me je obdajala ponoči in podnevi. V sanjah sva hodila na Goro, na Blegaš in še enkrat preživela šesttedensko sklopno bivanje pri Presečnikovih. Včasih so me spo-

mini tako preobdali, da sem vrgel delo v kot, zapustil suhoparno pisarno ameriškanskih tolarjev prinesem, da napolnim z njimi gnojni koš. na trideset goldinarjev plačila. Dosti me je stal ponižen pretep na ter taval okrog Rožnika in po njegovih plešastih gozdih, jezen na ves svet in predvsem nase, zaljubljenega starca. ★ Tisto leto je bila dolga in lepa jesen. Zadnjega vinotoka pa je vendar malo deževalo; zatorej sem čepel v svoji kovačnici. Kar se odpro vrata, vstopi pa moj znanec Danijel s človekom, ki ga prvi hip niti spoznal nisem. ★ „Tega moža sem pripeljal,“ ja izpregovoril Danijel. Bil je posvaljkan in jako slabo oblečen. Na kozavem obrazu se mu je videlo, da je moral zadnje čase jako neredno živeti in nespametno pijačevati. ★ Vprašal sem: „Kaj bo, Danijel?“ ★ In znova je odgovoril: „Tega moža sem pripeljal.“ ★ „Pri Presečnikovih vse prav?“ ★ Zadril se je: „Kaj vem, kdaj sem že od tam ušel! S tem možem govoril! Mlačan je z Jelovega brda in ravno Mlačan bi rad s tabo govoril.“ ★ Sedaj se mspoznal moža, katerega je pripeljal Danijel. ★ Mlačan z Jelovega brda je imel bolj majhen grunt, na katerem je redil kakih osem goved in tudi nekaj drobnice. Travniki so bili pripravi in njivice dobre. Ko je stari Mlačan posestvo izročil svojemu sinu, ni imel sicer dolga, imel pa je štiri otroke, katerim pa je skoraj toliko izgovoril, kolikor je bil gruntec vreden. Po izročitvi se je mladi oženil; ženil se je pa po ljubezni in vzel je deklo, ki je bila prav čedna, a ni imela prav ničesar. Mlačan je torej z veliko težavo gospodaril in z velikim trudom izsesal vsako leto iz zemlje obresti, ki jih je moral šteti v tujo roko. ★ „Kaj je s tabo, Mlačan?“ ★ „Nič dobrega ne!“ mi je odgovoril ter se začel praskati. „Težko se dela in za nič živi.“ ★ Danijel se je zatogotil: „Kaj se boš stiskal okrog vogla! Naravnost govori! Dohtarji nimajo časa, da bi ga rezali, kakor režeš ti kruh otrokom. Že vidim, šleva si. Bom pa jaz govoril!“ ★ A tudi Danijel se je najprej popraskal za levim ušesom. „No, da boš vedel, domačijo bi rad prodal; meni boš pa dal posjila dvesto goldinarjev, potem pa greva v Ameriko. Pravijo, da se tam bolje živi kot na Jelovem brdu pod Blegašem. Pa ravno v Ameriko! Mlačan zaradi izgovorjenih otroških deležev, katere mu je stari naprtal, jaz pa“ — tu je nekoliko jertljal — „jaz pa zaradi vina in žganja.“ ★ Stokal je: „Pravijo, da je tam prepovedano piti. Pijanše zapirajo, da jim ni moči prebiti. Gotovo tudi mene izpreobrnejo in

Dr. JURE KOCE

G.P.O. BOX 670, PERTH, W.A.

SVICARSKE UREIzredna prilika, da s krasnim darilom
razveselite Vase drage doma.

Stevilka 8, moska ura, premer 35 mm, 17 rubinov, peto nezlomljivo.

a. iz nikla £7 0 0
s placano jugoslovansko carino in kolekovino £8 8 0
b. iz kroma £8 7 0
s placano jug. carino in kolekovino £9 15 0
Ista cena velja za mosko uro st. 9, ki je popolnoma enaka stevilki 8 samo nekoliko manjša: premer je 33 mm.

Stevilka 12, zenska ura, premer 25 mm, 17 rubinov, pero nezlomljivo:
a. iz nikla £6 0 0
s placano jugoslovansko carino in kolekovino £7 8 0

Stevilka 15, 17 rubinov, pero nedomljivo:
a. iz nikla £6 0 0
s placano jugoslovansko carino in kolekovino £7 8 0
b. iz kroma £8 6 0
s placano jug. carino in kolekovino £9 14 0

Stevilka 16, 17 rubinov, pero nezlomljivo, iz nikla ali kroma, cena ista kot za stevilko 15.

Stevilka 13, zenska ura, premer 22.5 mm, točno taka kot st. 12:

a. iz kroma £8 6 0
s placano jugoslovansko carino in kolekovino £9 14 0

Pripomba: Znesek za carino in kolekovino (£1.8.0) posljemo po banki, tako da ga prejemnik dobi v roke istocasno kot uro.

Vse gori navedene ure so odlicne in trajne kakovosti; zlatih ur ne nudimo, ker je carina doma prevelika.

Učitelj v šoli: Ogledali smo si žirafa in videli, kako dolg vrat ima. Mislite si, kako velika reva bi bila žirafa, če bi dobila astmo ali naduho. Boga naj zahvali človek, da nima tako dolgega vratu. Kaj bi počel, če bi ga prišla naduha?

Učenec modrijan: In da nima sto nog kot stoteronoga. Kako bi trpel, če bi dobil kurja očesa!

+ + +

Občudovalec znanosti: Le kako morejo učenjaki tako natančno stehatati poedine zvezde in jih premeriti! Poglej tu, kako je vse povedano o velikosti in teži raznih zvezd.

Občudovalka znanosti: Da, zares je to čudno. Meni se pa še vse bolj čudno zdi, kako so mogli zvedeti za imena teh zvezd. Le poglej tu, cel seznam jih je. Kje so ti možje dobili imenik od tam gori?

+ + +

Učitelj slabemu učencu: Če mi odgovoriš na prvo vprašanje, bom zadovoljen in te ne bom ničesar več vprašal. Povej mi, koliko las imaš na glavi?

Učenec: Dva milijona, sedetose-deminsedemdeset tisoč, tristodevintštirideset.

Učitelj (začuden): Kako pa to veš?

Učenec: Zakaj ne držite besede? Obljubili ste, da drugega vprašanja ne bo, če na prvo odgovorim.

Vsa huda je prilomastila mlada mati v trgovino. Poglejte, je vložila svojo pritožbo, poslala sem sinka k vam po dva funta jabolk. Plačal je za oba funta, domov je pa prinesel samo funt in pol. Natančno sem jih stehala.

Trgovka: Stehtajte tudi svojega sinka . . .

+ + +

Angleškega humorista Swifta je nekdo vprašal, kaj misli o plemičih. Swift je odgovoril:

„Tisti, ki nimajo druge vredno-

podobni krompirju, katerega najsti razen odlik svojih prednikov, so boljši del je pod zemljo.“

On: „Vsi poročeni moški so neumni!“

Ona: „In vi ste še vedno samski?“

Huda mama: Nesrečni otrok! Komaj včeraj sem ti kupila nove nogavice, pa imajo že polno lukenj. Ali te ni prav nič sram?

Miroljubni sinko: Oh, mama, zakaj bi me bilo sram? Saj drugi otroci celo čisto čisto boskačejo po dvorišču.

potlej bo Jelovo brdo videlo, kaj se pravi, če Danijel dela!“ ★ Prišel je v jezo: „Kako bom delal! Ko pa bo vsega dosti, pridem nazaj in takrat se oženim in da koj veste: mlado vzamem in ne kakega starega lonca, ki bi ga bil žalosten ponoči in podnevi. In moja mlada žena bo tudi živela! Dela ne bo imela, samo po travnikih bo hodila gor in dol; da pa ji bo dolčas prešel, bo trgala pokalire in pokala z njimi ob mlado čelo. Zdaj veš, zakaj hočem v Ameriko.“ ★ „Bo pa že kdo vmes izpregovoril“, sem se zasmejal. „Morda Liza.“ ★ „Liza nima nič več vmes govoriti.“ ★ „Od kdaj ne?“ ★ „O takih rečeh ne govorim rad, sem jih že pozabil.“ ★ Danilo se mi je. Vprašal sem: „Ali od tistega večera?“ ★ Če te take reči zanimajo, pozvedi na Jelovem brdu! Jaz se zanje več ne brigam.“ ★ Sedaj se je vmešal Mlačan: „Ne hodi po ovinkih! Liza se je omožila in Karlovškega Anžona je vzela, to je! Mene ženejo dolgovi v Ameriko, Danijela pa ženska. To je!“ ★ Vazkliknil sem: „Torej je Liza le bruhnla v Poljane h gospodu Jerneju?“ ★ „Seveda je šla; pa bi bilo tudi čudno, ko bi ne bila šla. Danes je že poročena in koše prenaša po Anžonovih bregovih. To je!“ ★ Danijela je kar davilo in po mizi je udaril z roko. „Molči, azina! Dosti o tej Lizil! Se bo že še kesala, da je vzela tega starra. Jaz pa sem jaz! Danes prodajamo domačijo in o tem govori!“ ★ „Čemu nista šla k notarju v Loko? Tam se taka pisma laže delajo.“ ★ Danijel je zopet imel prvo besedo: „Kaj bova lazila okrog tujcev! Prišla sva k tebi, ker veva, da si pošten. Morda — sva si dejala — nama napravi samo za štampeljne. Če pa sam kupiš, so pa stroški tako tvoji.“ ★ „Jaz naj kupim?“ sem se začudil. ★ Oni je mirno odgovoril: „Mislila sva si, da skoraj gotovo kupiš.“ ★ „Za božjo voljo, čemu?“ Danijel se ni dal odgnati: „Mlačan in jaz meniva tako, da je Mlačanovo za Presečnikovim na Jelovem brdu najlepše posestvo. Dva človeka, in naj imata še kaj otrok, obilno redi in brez posebnega dela.“ ★ Odgovoril sem jima: „In jaz naj delam na Mlačanovem?“ ★ „Da, prav tako sva mislila. Človek, ki je za kmečka dela rojen, se bo lahko ločil od goljufije, ker je vendar toliko dohtarjev na svetu, da jih kar preostaja.“ ★ Vraga, ta dva sta mi dobro kurila v moji odvetniški pečici. Zamislil sem se. ★ Vam, častite dame, sem pozabil povedati, da je pretep na Gori prišel pred sodišče v Loki. Posavčevi so me tožili, da sem jih osebno oškodoval in da sem jim v hudobnem namenu

pokvaril kamižolice in kastorce. Gospod Levičnik na loškem gradu me je brez milosti obsodil na petdeset goldinarjev, zaradi kamižolic pa Gori; povrhu sem moral pri razglasitvi tožbe vzeti na račun še zadovoljne obraze Posavčevih fantov. Tem trem falotom so se od rajskega veselja kar do ušes odpirala široka usta. ★ Gospod Levičnik s sodbo samo še ni bil zadovoljen. Odstopil je spise zbornici v nadaljnje postapanje. In ravno takrat, ko sem razpravljal z Danijelom in Mlačanom, mi je dostavila zbornica poziv, naj v osmih dneh razložim, kako se strinja v mojih očeh kmečki pretep na Gori z mojimi stanovskimi dolžnostmi. Že sem jih gledal, svoje stanovske kolege, zbrane v resnem sodišču, kako me peko in kuhajo ter mi predvsem z največjo ogorčenostjo prihajajo, kako sem se mogel kot odvetnik, kot zagovornik kazenskega prava, udeležiti pretepa, ki se da brez posebne težave potisniti pod več paragrafov kazenskega zakonika. ★ Prečitavši zborniški dopis in pomislivši na takozvane svoje kolege v resnem sodišču, se mi že ni preveč čudno videlo, kupiti Mlačanovo na Jelovem brdu. ★ „Ti praviš“, sem se obrnil proti Danijelu, „da grunt lahko preživi dva človeka in jerbas otrok z njima; jaz pa vendar nimam otrok!“ ★ „Če jih boš pa imel!“ je zatulil hlapec. ★ „Sam Bog vedi, s kom!“ ★ Danijela je zopet davilo: „Kaj? S kom? Šmentaj, jo boš vendar vzell! Govoril sem Mlačanu: Ta bo rad kupil tvoje, ker se bo ženil in ker takega dekleta vendar ne bo v mesto vlačil. Ni tako? Sedaj mi odgovori! Na Poklonu si jo pol ure objemal, da je hodila Meta potem domov, da ni vedela kako. Sedaj pa vpraša, kje naj dobi otroke! Na to odgovori!“ ★ Malo zardel sem, ko se je tako odkrilo, o čemer sem menil, da je tajno vsemu svetu. Takoj pa me je prešinila velika sreča ob misli, da je to rešitev, edina mogoča rešitev, in sramoval sem se, da že takoj od začetka nisem mislil nanjo. Čemu naj bi jemal deklico v mesto? Sam se preselim na Jelovo brdo in oženim se. Pa obdeloval bom zemljo, svojo zemljo, in rodil otroke, svoje lastne otroke. Sladka zavest mi je polnila dušo in umazani ta Danijel se mi je videl sel, poslan od Boga, da me je privedel na pravo pot, ki je že tako ležala pred mano, a je v svoji zaslepljenosti nisem mogel opaziti. Čakal sem, da mi zgine kri z obraza. V zamišljenosti sem gledal proti stropu svoje pisarnice. Končno sem izpregovoril: „Če že ni drugače, bi pa kupil. Koliko pa hoče Mlačan? To se pravi, za vse, kakor stoji in leži!“ ★ Odgovoril je Danijel: „Mlačan, kar molči! Dober človek

Sem Kranjčičev Jurij...

Jurij agitira za Kampanjo

Da rešite uganko,
kaj to bi blo: KAMPAJNA,
povem vam jaz natanko:
urednikova l a j n a!

ŠEST mescev nam bo pela:
Le vkup, ti lena gmajna!
Kdor zdaj ne mara dela,
naj vzame ga poštajna!

Da mene šment ne vzame,
korajža me prigajna:
Oprtal sem na rame—
ni koš! — le fletna cajna.

S to cajno bom špancieral
od jutra do zaspajna,
za MISLI bom nabiral
ljubiteljice brajna

Ljubiteljice zale,
moj pukel se vam klajna.
Če boste se odzvale,
bo moja še kolajna.

Ljubiteljem zdaj nudi
se moja fletna cajna,
saj vem, da moškimi tudi
lep v žepih cvenk pozvajna.

Ti, mož, ti, fant slovenski,
ne brani se FUNTvajna,
ne pusti mehki ženski,
da bla bi bolj značajna!

Tak, vid' te, zdaj zapela
še Jurjeva je lajna.
Ni šment, da ne' b uspela
ŠESTMESEČNA KAMPAJNA!

TELEFON FA 6534

Glas: Je p. Rudolf doma?

Grom: P. Rudolf ni doma.

Glas: Ja, kje pa je? Obljubil je,
da se dobimo ... Pa je spet pozabil
... Kdaj bo pa doma?

Grom: Kadar bo vse obljube
izpolnil ali pa nanje pozabil.

Glas: Kako ste rekli? Ne razumem.

Grom: Kadar bo vse obljube
izpolnil ali nanje pozabil.

Glas: Ne vem, kaj mislite. Kdaj

naj ga torej kličem?

Grom: Če bo držal vse obljube,
ki jih ljudje iz njega izvabite, ne bo
nikoli doma. Ga ni vredno klicati.
Rad bi vsem ustregel, pa njegove
obljube druga drugo izpodrivajo.
Če bo na veliko obljub pozabil, bo
včasih doma. Takrat ga kličite.

Glas: Hm! Tako torej mislite vi?

Grom: Tako mislim jaz. Kako pa
vi?

Glas: Hm! (Odloži slušalo.)

Grom: Hm! (Odloži slušalo.)

samo devet tisoč. Rotil me je, naj se mi vendar žena in otroci smilijo, si, za govorico pa nisi. Danes si tudi v stiskah, ker sediš na gosposkem stolu, kjer nisi sedel še nikoli. Bojiš se dohtarja, ker misliš, da je Bog ve kako visok človek. Pa ni! Dober človek je in pošten je, ta te za vinar ne bo goljufal." ★ Ko je tako izpel litanije o moji slavi, mi je bil položaj precej jasen; v vsakem pogledu sta bila dogovorjena in tudi kupnino, pod katero bi se ne smelo iti, sta bila že ugotovila. Da se bo zahtevala veliko večja kupnina in da se bo pri tem razvnel najsrdečiji boj, je bilo pričakovati. Oba moža sta se bila brez dvojbe dogovorila, da si bosta kupnino, kolikor jo čezprimitno iztisneta iz mene, pošteno med seboj delila. ★ „Torej koliko?“ sem ponovil vprašanje. ★ „Da ne bo krivice ne da desno ne na levo“, se je odrezal Danijel, „boš dal ravno okroglih deset tisoč. Procenite in špeže imaš tudi ti. Kar v roko sezita, Mlačan!“ ★ Ugovarjal sem: „Naprave se mi zde bolj slabe in deset tisoč je dosti preveč.“ ★ Danijel je ko besen skočil pokonci. „Pri Mlačanu so slabe naprave? Ta pa ni slabal! Gorenja hiša je malan, pa ne samo hiša. Tudi kamra je malana. Ti ljubi Odrešenik, naprave naj so slabe!“ Pričel se je smejati. ★ „Deset je preveč!“ ★ „In živina?“ jerjove l Danijel. „Te pa ne vidiš! Drobnice tudi ne! Da ne pozabim, dve jareti nista v prodaji. To se zakolje in posuši. Na te jareti misli, da ne boš pozneje vpil, da sva te opeharila. No, pa saj tako nič ne bo. Mlačan, vzemi klobuk in pojdeval! Dokler jaz živim, ne boš svojega proč metal!“ In res je potegnil Mlačana za roko in ga vlekel z največjo silo proti vratom. ★ „Izpregovori zadnjo besedo!“ ★ Mlačan je že hotel odgovoriti, ker se je bal, da bi se ne razdrila dobra kupčija. ★ Danijel pa ga je prehitel: „Za pet Kristusovih ran, molči, Mlačan! Saj se vendar ne daš zaklati kakor se zakolje mrkač v mesnici! Zadnja beseda! Najina prva beseda je tudi zadnja, ker nisva otroka. Devet tavžent že Kalar ponuja. Ali ni res, Mlačan?“ ★ In najsi je Danijel lagal, je Mlačan vendar diplomatski odgovoril: „Bo že res.“ ★ Vzdihoval sem: „Veliko je devet tisoč!“ ★ Danijel je divjal gor in dol: „Saj ne prodajava keke beračije! Samo na Lotračnik poglej! Če spomladi vodo nanj napelješ, pa imaš sena, da se od njega gnoj dela! Ta travnik sam je tri tisoč vreden! Če ni res, pa naj se kuham v vicah do sodnega dne!“ ★ „Torej zadnjo besedo, Danijel!“ Klical je vse svetnike na pomoč in za priče, da drugače Mlačan v Ameriko ne more in da mu prav nič ne ostane, če potegne

Breskve je moj prijatelj spravljaj v steklenice takole: Ko so bile še tako drobne, da so mogle skozi vrat steklenice, jih je potisnil noter z vejico vred in privezal steklenico na vejo. Tako so dozorevale v steklenici in dorasle. Ko so bile videti zrele, je potegnil vejico ven, da se je zreli sad lepo odtrgal in ostal v steklenici.—Janko Jež.

ZBADLJIVKA

Zaklala žena raco,
možu je dala taco:
Le jej, le jej, preljubi mož,
da hitro debel boš!

Zaklala je kapuna,
možu je dala kljuna:
Le jej, le jej, preljubi mož,
da hitro debel boš!

Še gosko je zaklala,
možu kosti je dala:
Le jej, le jej, preljubi mož,
da hitro debel boš!

Narodna.

—◆—
Že večkrat so me oblasti in razne kompanije vprašali po raznih osebah, če jih poznam in če lahko dam kako priporočilo o njih značaju in poštenju. Prosim in sporočam, naj se nihče ne sklicuje name, če osebe vsaj bežno ne poznanu.
P. Rudolf.

OH, TE MAMICE...

Uprava Organizacije združenih narodov je zadnje dni dobila več kot petdeset prošenj: oglasile so se bodoče mamice, ki bi rade rodile svoje otroke v notranjščini poslopja Združenih narodov v New Yorku.

Ali se obeta velika udeležba, je vprašal igrovodja za odrom in brisal pot s čela. Nekdo je pogledal mimo zavese v dvorano in povedal: Saj še ni čas za občinstvo. Ampak dve stari ženski sta še že nagnetli v dvorano.

★

Profesor se vrača precej okajen proti domu in sreča enega izmed svojih študentov, ki ga je imel tudi že precejšnjo merico pod kapo. „Čudno,“ reče študent, „meni udari vino v glavo, vam pa v noge!“

„Nič čudnega,“ odgovori profesor. „Vsakemu zleze pač v šibkejši del telesa!“

★

Huda mama: Za božjo voljo, kako da imajo tvoje hlače polno lukenj?

Nadebudni sinko: O, nič poskušili s moj se igrati špece-rijsko trgovino in jaz sem imel vlogo švicarskega sira.

+ + +

Mlad zdravnik in mlad dentist sta imela drug zraven drugega ordinacijske urade. V sprejemnici je sedela lepa tajnica, ki je služila obema. Bila je pa tako lepa, da sta se oba zaljubila vanjo.

Nekoč je moral dentist za deset dni na potovanje. Skrbelo ga je, kako bo med tem s tajnico in zdravnikom. Pa se je spomnil na pregovor: Jabolko na dan drži zdravnika stran. Na pisalno mizo pred tajnico je položil deset jabolk in ji naročil: Vsak dan eno jabolko, dokler se ne vrnem...

PORAVNAJTE NAROČNINO

če že nimam nič človeškega v sebi. Ko se mu je dozdevalo, da njegovo rotenje ne napravlja name posebnega vtisa, je zakričal: „Pa naj bo devet tisoč in petsto! Mlačan, vem, da boš jezen, pa kar tiho! To je zadnja beseda; in sam hudič iz pekla bi me ne mogel pregovoriti, da bi odnehal od nje! Devet tavžent in petsto — pa Bog daj srečo!“ ★ Ko sem vendar še premišljeval, je pograbil Danijela paroksizem: „Premišljaš? Oj, ti krvavi peklenšček, ti še vedno premišljaš! Ako hočeš sam sebi dobro, udari z obema rokama, saj vendar nisi obseden! Poglej vendar, koliko je oprave pri hiši! Ne da bi se bahal, lahko pri živem Bogu prisežem, da je samih butarnikov več ko trideset pri hiši. Tako, zdaj pa še naprej premišluj! Mlačan, molči!“ ★ Butarnikov! Napenjal sem si možgane, kaj so prav za prav ti butarniki! ★ „Več ko trideset butarnikov“, se je drl še vedno Danijel. Končno sem vendar izvohal, kaj so butarniki. ★ Kada rpraprot spravljajo, jo zlože v veliko butaro, katero obvežejo s tanko vrstico. Na obeh koncih vrvice so lesene kljuge, ki drže zavezo, kadar je butara obvezana z butarnikom. Take butare vale potem v dolino, kjer jih nalozijo na vozove. ★ „Če pa je trideset butarnikov“, sem končal razpravo, „pa naj bo! Devet tisoč in petsto!“ ★ „Ta je pametna“, ja kričal Danijel. „Sem že mislil, da ne poznaš pametne besede. Domačije in špeže, vse je tvoje. Devet tisoč in petsto — pa Bog daj srečo!“ ★ Privlekel je Mlačana k meni. Skoraj pet minut je tolkel z Mlačanovo roko ob mojo, potem s svojo ob mojo, in sicer zaradi posojila. Zmenili smo se, da se snidemo dan po vernih dušah v Loki, da bomo delali pismo pri notarju, in dostavilo se je, da morata o kupčiji molčati imedtem, če ne imam pravico, da se skesam. Odštel sem takoj aro pet sto goldinarjev, odkaterih je vzel Danijel dvesto goldinarjev kot njemu dano posojilo. ★ Čez nekaj časa, ko sta bila že odšla, je pomolil Danijel zopet glavo v sobo: Za pet sto si naju udaril, pa naj bo! A pozabiti ne smeš, da so izveta tri jareta, da jih bomo jedli na poti v Ameriko!“ ★ „Dve jareti sta izvzeti, vsaj tako se je govorilo!“ ★ „Tri!“ je tulil Danijel. „Ne boji gluhi! Nikoli nisem drugače govoril. No, pa mi daj prisego!“ ★ Tako me je opeharil za eno jare, ker nisem hotel delati sitnosti, ko smo delali v Loki pismo. ★ Ko je bilo vse ve redu napravljeno in podpisano, sta jo onadva udarila v Kranj po potne liste, jaz sem pa krenil na Jelovo brdo,

(Se bo nadaljevalo)